

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

20
ДИНАРА
1952

Година XXIV. Број 605
Субота, 3. август 1963. год.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

ФЛАШ ГОРДОН

РАДУЈЕМО СЕ ШТО ВАС ВИДИМО, ФЛАШЕ!

РАДУЈЕМ СЕ И ЈА ШТО САМ ОПЕТ МЕЂУ ВАМА... САМО, ВРЕМЕ НАМ ОДМИЧЕ...

... МОРАМО ДА ИЗДУБИМО ОВАКВЕ РУПЕ... ДО САМОГ СРЕДИШТА СВАКОГ ОД ОВИХ ЛЕДЕНИХ БРЕГОВА!

А ЗАТИМ ДА У ЊИХ ПОСТАВИМО ПЛАСТИЧНЕ ЕКСПЛОЗИВНЕ МИНЕ... И ТО ОПРЕЗНО ЈЕР НАС МОГУ ИНАЧЕ РАЗНЕТИ ДО ЗВЕЗДА!

ИЗДУБИКЕМО РУПУ И У СРЕДИШТЕ СВАКОГ БРЕГА ПОСТАВИТИ ЕКСПЛОЗИВ - А Онда, ФЛАШЕ?

ОВАЈ КАБЛ ПОВЕЗУЈЕ ЕКСПЛОЗИВ СА ЈЕДНИМ РАДИО-ПРИЈЕМНИКОМ!

КАД РАКЕТЕ БУДУ ОДГУРАЛЕ ЛЕДЕНЕ БРЕГОВЕ ДО МАРСА, ПОСЛАЌЕМО РАДИО-СИГНАЛ И ОН ЋЕ АКТИВИРАТИ СВЕ МИНЕ!

БРЕГОВИ ЋЕ СЕ ИСТОПИТИ ОД ТОПЛОТЕ ЕКСПЛОЗИВЕ И ПАШЋЕ НА МАРС КАО КИША! АКО БИ НЕКИ НЕРАСТОПЉЕНИ БРЕГ ПАО... МОГАО БИ ДА УНИШТИ

ЧИТАВО НАСЕЉЕ!

НАДАЈМО СЕ ДА СМО СВЕ ОБАВИЛИ КАКО ТРЕБА!

КАД САД ПРИТИСНЕМ ДУГМЕ, РАКЕТЕ ЋЕ, УСМЕРАВАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИМ МОЗГОМ, ПОЧЕТИ ДА ПОКРЕУ ЛЕДЕНЕ БРЕГОВЕ!

РАДАРИ ПОСТАВЉЕНИ НА ОБЕМА СТРАНАМА СВАКОГ БРЕГА, ДОСТАВЉАЈУ ПОДАТКЕ О ЊЕГОВОМ КРЕТАЊУ И ПОЛОЖАЈУ ОВОМ ЕЛЕКТРОНСКОМ МОЗГУ...

... А ОН УСКЛАЂУЈЕ КРЕТАЊЕ СВИХ РАКЕТА!

КАД СТИГНУ ДО ОДРЕЂЕНОГ ПОЛОЖАЈА, МАРС ЋЕ ПОСЛЕ ТОЛИКО МИЛИОНА ГОДИНА ДОЖИВЕТИ КИШУ!

У ОВОМ БРОЈУ: Млади Назор у Истри. Како је мали Француз њосио Папуана. Друмови и њушници пре 2000 година. Нови сирџи. Не и Не. Крај операције »Турџи«. Весџи.

КРОЗ ВЕКОВЕ

НЕОБИЧНО ПАМЋЕЊЕ

Римски владар Маркус Силвиус Отон (32-69) имао је необичну меморију и нарочито је добро памтио имена.

Тако се за њега прича да је знао пуно име сваког војника у своје три легије, које су укупно бројале 12.000 људи.

БАНКРОТИРАЛИ ВЛАДАР

Едвард III Енглески (1321-1377) био је први владар у историји проглашен за банкрота. Године 1339. он је објавио да нема новца и да није у могућности да плати дуг од 1.355.000 златника које је дуговао банкарској кући „Перуци и Барди“ из Фиренце. После његове изјаве Едвард је био званично проглашен за банкрота. Овај дуг никад није плаћен што је довело до потпуног уништења банке.

МРТВА А ЖИВА

Леди Ана Невил, грофица од Ворвика, била је не само жива већ и здрава као дрен када је 1450. године једним актом парламента проглашена за мртву. Ову необичну одлуку парламент је донео да би тадашњи владар Едвард IV могао да конфискује њене огромне поседе у корист своје браће. Ана Невил је тако „мртва“ живела још 37 година. Године 1487. парламент је повукао своју одлуку и Ана је поново била и званично жива до 1490. године, када је занста умрла.

је њене огромне поседе у корист своје браће. Ана Невил је тако „мртва“ живела још 37 година. Године 1487. парламент је повукао своју одлуку и Ана је поново била и званично жива до 1490. године, када је занста умрла.

Ripley's

Веровати или не!

НАЈ-МЛАДИ АМЕРИЧКИ ГЕНЕРАЛ

У ГРАЂАНСКОМ РАТУ ГЕЛАША ПЕНИПАКЕР БИО ЈЕ ПОЧАСНИ ГЕНЕРАЛ УНИОНИСТИЧКЕ ВОЈСКЕ КАД ЈЕ ИМАО СВЕГА 22 ГОДИНЕ.

© 1961. King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

ОПТИЧКА ИЛУЗИЈА

ОВО НИЈЕ СПИРАЛА — СВИ КРУГОВИ СУ ОД ВОЈЕНИ И КОНЦЕНТРИЧНИ

У ДАНКЕЛДУ, У ШКОТСКОЈ, ЈЕДНУ МЛАДИЦУ АУСТРИЈСКОГ АРИША КАО САСВИМ УВЕЛУ ИЗБАЧИЛИ СУ ИЗ ОРАНЖЕРИЈЕ НА БУВРЕ (1736) МЛАДИЦА ЈЕ, МЕЂУТИМ, ПУСТИЛА КОРЕН, ПОСТАЛА ЈЕ ПРЕДАК МИЛИОНА И МИЛИОНА АРИША У ШКОТСКОЈ И ЗЕЛЕНИ СЕ ЈОШ И ДАНАС!

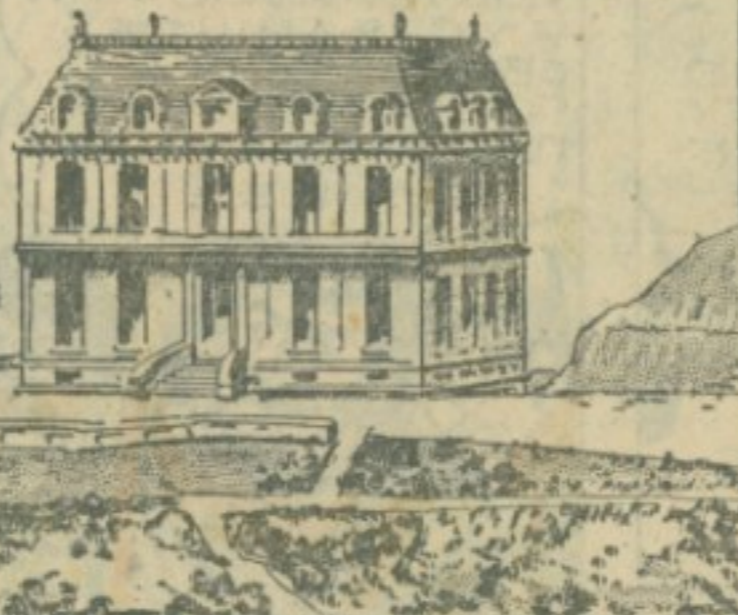
АБРАХАМ ДЕ МОАВР (1667-1757)

ПОЗНАТИ ФРАНЦУСКИ МАТЕМАТИЧАР РЕКАО ЈЕ: „СПАВАЈУ ОБАКОЈ ДАНА ПО 15 МИНУТА ДУЖЕ И КАД БУДЕМ ПРЕСТАВАО ПУНА 24 ЧАСА, УМРЕЉУ.“

ЊЕГОВО ТВРЂЕЊЕ СЕ ОБИСТИНИЛО!

ЗАМАК ЛА ПУНТА У АЈАЧИЈУ (КОРЗИКА) БИО ЈЕ ПРВОБИТНО ДЕО НАПОЛЕОНОВОГ ДВОРА У ТИЈЕРИЈАМА (ПARIЗ) КОЈИ ЈЕ СТРАДАО ОД ПОЖАРА 1871.

ВОЈВОДА БЕРОМЕ ПОЛО ДИ БОР-1 ГО, ЧИЈА ЈЕ ПОРОДИЦА ДУГО БИЛА У НЕПРИЈАТЕЛСТВУ С НАПОЛЕОНОВОМ, КУ-ПАО ЈЕ РУШЕВИНЕ ДВОРА И УТРОШИО ОГРОМНО БОГАТСТВО И 15 ГОДИНА ТРУДА ДА БИ РЕСТАУРИРАО ЗАМАК КАО СИМВОЛ СВОЈЕ ПОВЕДЕ НАД СТАРИМ НЕПРИЈАТЕЉЕМ!

БОЈУ ПЕРЈА АФРИЧКЕ ПТИЦЕ ТУРАКУ СПЕРЕ СВАКА КИША

Авијација сутрашњице

Млазни и други слични савремени авиони готово су истисли авионе са клипним моторима. Али брз развита авиона на млазни погон иде некако у раскорак са све бржом изградном насеља. Савремени путнички авиони захтевају веома дугачке писте за узлетање, тако да аеродроми морају да се праве на великој удаљености од градова којима су најпотребнији. Због све теже градског саобраћаја, путници изгубе више времена да стигну до аеродрома или од аеродрома до својих домова него да преваде растојање између два континента на ултразвучном путничком авиону.

Удаљени аеродроми представљају проблем и за све већи број персоналних запослених на њима, а посебно је питање опреме и одржавања а-

еродрома за млазне и надзвучне авионе.

Штабови инжењера, конструктора и техничара широм света, покушавају да реше овај проблем. Будућност авијације, сматрају они, лежи у уклањању садашњих аеродрома. „Уско“ грло савремене авијације треба да се реши на тај начин што ће се изградити уређаји за аутоматско узлетање без аеродрома.

Да би се то постигло они предлажу увођење катапулта, ракета, авиона са вертикалним узлетањем. На једној изложби авијације у Великој Британији приказани су први авиони који се дижу у ваздух без рулања по писти. У ове авионе уграђено је пет реактивних мотора. Четири од њих служе за подизање авиона у ваздух, док пети обезбеђује хоризонталан лет.

У Совјетском Савезу је такође, конструисан авион који захтева малу површину за узлетање. Модел је назван „пчела“ и потребно му је само 50 метара да би се „одлепио“ од земље.

Узлетишта за путничке авионе требало би да буду прстенасто распоређена око града а сами аеродроми постављени тамо где би путници имали најлакшу везу са аутобусима, тролџбусима и метроима.

Конструктори су већ створили и слику тих ловних узлетишта „неаеродрома“. То би биле куле на бетонско-челичним стубовима, високе по 50 метара. Горња армирано-бетонска плоча куле служила би за слетање и узлетање авиона и носила би командне уређаје. „Приземље“ би представљало чекаоницу са ресторанима, баровима и другим потребним просторијама. Кула, названа естакада, била би покретним степеницама повезана са градом затвореним галеријама. Савремени ниво технике омогућаје да се већ сада граде естакаде.

Породични бицикл

У Западној Немачкој производе се бицикли на којима цела породица од три или четири члана може отићи на излет. До овог изума дошло је на тај начин што су спојена два обична бицикла и што је уграђена корпа за једно или двоје деце. Нарочита полуауто регулише заједничко покретање точкова.

Прејака исхрана — опасност за децу

Доктор Џон Јуманс, један од највећих америчких стручњака за проблеме исхране, недавно се отворено изјаснио против „јаке исхране“ деце. Током две наредне генерације ова штетна навика довешће до смањења просечног трајања људског века, тврди он.

Јуманс сматра да је не само могућно, већ готово сигурно, да претерана исхрана деце води томе да „биолошки часовник ради много брже“ и због тога ће тавка деца неминуовно брже старети но што је нормално. На тај начин скраћује се и дужина њиховог живота.

„Навика људи у нашој земљи као и у многим другим земљама да се одојчади даје чврста храна, потпуно је наопака. Исто тако је опасно давати бе-

бама и сасвим малој деци све више и више витаминских таблета. То исто важи и за све остале намирнице богате калоријама које у децем организму ослобађају велику количину енергије.“

„Не смео више мирно гледати како многи родитељи покушавају да убрзају развита своје деце овом врстом исхране која је потпуно погрешна. Већ данас многи синови премашују висином и тежином своје очеве, а многе девојчице постижу своју зрелост много раније но што је то био случај с њиховим мајкама. А све то води скраћењу просечног људског века“ — завршио је доктор Јуманс своје излагање на конференцији за штампу која је одржана непосредно после годишњег конгреса америчког медицинског друштва.

Како је настао алманах?

Постоје разне врсте алманаха: алманах ловаца или педача, алманах пољопривреде, медицине, књижевности, алманах и други. То су обично мале популарне публикације у којима се могу наћи анегдоте, приче, историјске и истраживачке податке, подаци о хигијени, домаћој економији, праву, историји, географији. Све што је потребно просечном човеку. Најзад ту се може наћи календар и подаци о кретањима у космосу.

Порекло речи алманах није утврђено. Постоје разна мишљења.

Код Римљана је календар био обична табла са означеним данима, месецима и годишњим временима.

У средњем веку су календари висили на зидовима цркава и свештеници су верницима читали из њих. Само су племићи имали богато украшене календаре израђене на пергаменту које су прегледали у докони часоцима. Један од најбогатијих и најлепших сачуваних календара уметнички је обрадио Жан Писел.

Календар је постао популаран и претворно се у прави алманах тек са проналаском штампарије. Први и једини алманах у своје време био је Compost et Kalédrier des Bergier који је угледао дан 1493. године. Објављен у десетинама хиљада примерака прештампаван је много пута све до краја Наполеоновог царства! У њему су се могла наћи астролошка пророчанства, медицински савети (за данашње схватање немогућни), савети о политици, литератури и подаци о обичајима. Неких 40 година касније објавио је свој алманах Рабле.

Астрологија је око 1550. године била у моди и астролози су у то време издали многе алманахе. Мишел Нострадамус, Јозеф Мут и Матје Лесберг (1638) објавили су

своја пророчанства која су доживела огроман успех.

Временом су астролози стекли такав углед да су алманахе почели користити и за политичку пропаганду.

После 1746. године појавила се у Француској читава серија алманаха као што су били Алманах госпођица старости, муза, рентијера и други. Нарочито су велики успех имали „Алманах духовитих људи“ (1762) и „Алманах великих људи“ (1794). „Алманах поштених људи“ забрањено је Парламент 1788. године. Његов аутор је ухапшен и сви примерци спаљени.

После француске револуције алманаси разне врсте и садржине почели су да се множе у свим земљама. Често су служили као прикривени облик политичко-идеолошке борбе.

РЕТКА ПТИЦА

Какабура, становник Аустралије, постаје све ређа птица. Конзерватори су заинтересовани за њу и намеравају да предузму све мере да би је заштитили. Међутим, као и код многих других ретких животиња догодиће се да оне изгубе неке од својих особина. Какабура је позната по свом чудном крику који је налик на људски смех.

Зрна знања

Кад човек падне, сви су му онда криви.

Боље је повући се, но превари се.

Ако хоћеш нешто добро да учиниш, уради сам, не препуштај другоме.

Поред старог вола и млади научи да оре.

Ако хоћеш да се користим мојом светлошћу, плати уље за лампу.

Плати добро послугу, ако нећеш да се сама наплати.

Желудац је роб који прима све што му се даје, а подмукао се свети као и роб.

ЕДИСОНОВА АНКЕТА

Свима онима који су желели да у његовим лабораторијама нађу задаслење, Едисон је давао одговоре на обимну анкету која је обухватала 130 разних питања као што су, на пример, ова:

Која земља и који град производи најтањи памук? Који је телескоп највећи на свету?

Ко је већи по површини: Гренланд или Аустралија?

Ко је био Бесмер и шта је учинио?

Ко је био Плутарх?

Ко је измислио логаритме?

На ком се принципу заснива телефон?

Зашто на морима долази до плимe и осеке?

Где се налази залив Мардалена?

Које је дрво најтеже, а које најлакше?

Ко је написао оперу „Трубадур“?

Ко је пронашао фотографију?

Од чега се прави стакло?

У чему је разлика између антрацита и гара?

Ту је географија и историја, хемија и електротехника, математика и музика. Чудно је, међутим, да је Едисон и поред све ширине свог видокруга „гајио прави презир према књишком образовању и математичким наукама“. Никола Тесла који је једно време радио с њим писао је о Едисону:

„Ако би требало да Едисон пронађе иглу у пласту сена, он не би трошио време на то да одреди место на коме би се она највероватније налазила. Он би с грозничавом прилежношћу пчела почео да испитује сламчицу по слам-

чицу док не би нашао предмет који тражи. Његови методи крајње су неефикасни: он може да страши огромно много и енергије и времена и да ништа не постигне, сем ако му не постане срећан случај. У по четку сам с тугом посма-

трао његов рад свестан тога да би му мало теоријског знања и пробајувања уштедели тридесет процената труда. Али, он је гајио презир према књишком знању и математичким наукама, препуштајући се потпуно свом пр-

ком њуку и здравом разуму Американца.“

Да би нашао одговарајући материјал за своју сигналицу Едисон је са металним влакном извео 1.500, а угљеним влакном 6.000 опита, док је за један нов тип акумулатора извео свих 50.000 опита.

Омиљени Едисонови пијаци били су Дима, Жил Верн и Шекспир.

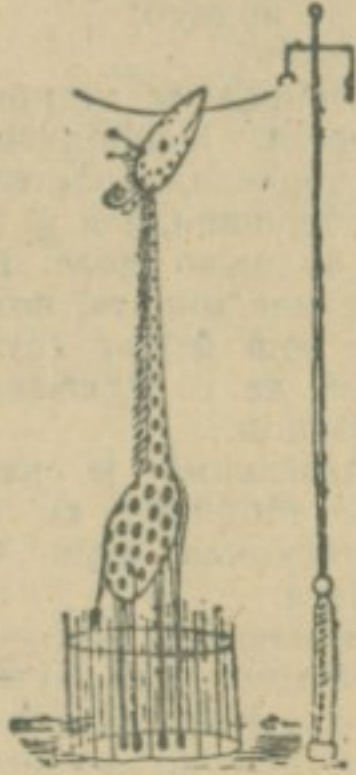
Ево још једног занимљивог податка из Едисоновог живота: укупан приход који је индустрија остварила реализовањем Едисонових проналазака премашује, према прорачуну „Њујорк тајмса“, 15 милијарди долара.

НИКО НЕ ЗНА

Нико са сигурношћу не зна За то време у Сједињеним колико је проналазака начи- неким другим земљама реги- своје патенте није ни реги- стровао. Радио је неуморно великих патената. Али, да ли је све до смрти — 1931. године. то све?

ЖИРАФА — ШТЕТОЧИНА

У енглеском граду Честеру у последње време учестале су жалбе на рад телефонске мреже. Кривац за све те сметње била је жирафа из градског зоолошког врта. Једна од главних телефонских линија пролази баш изнад њеног

„дворишта“ и жирафа се забавља тиме да језиком хвата жицу па да је час натегне, а час опусте — као тетиву лука.

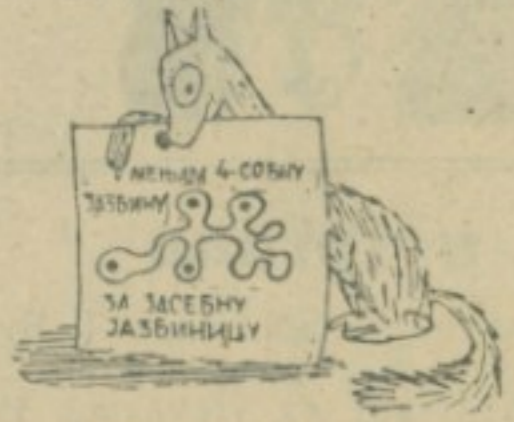
Пошто је кривац откривен, у зоолошком врту постављени су нови телефонски стубови за по метар виши од старих.

ВРЕДНОСТ РУКОПИСА ПОЗНАТИХ ЛИЧНОСТИ

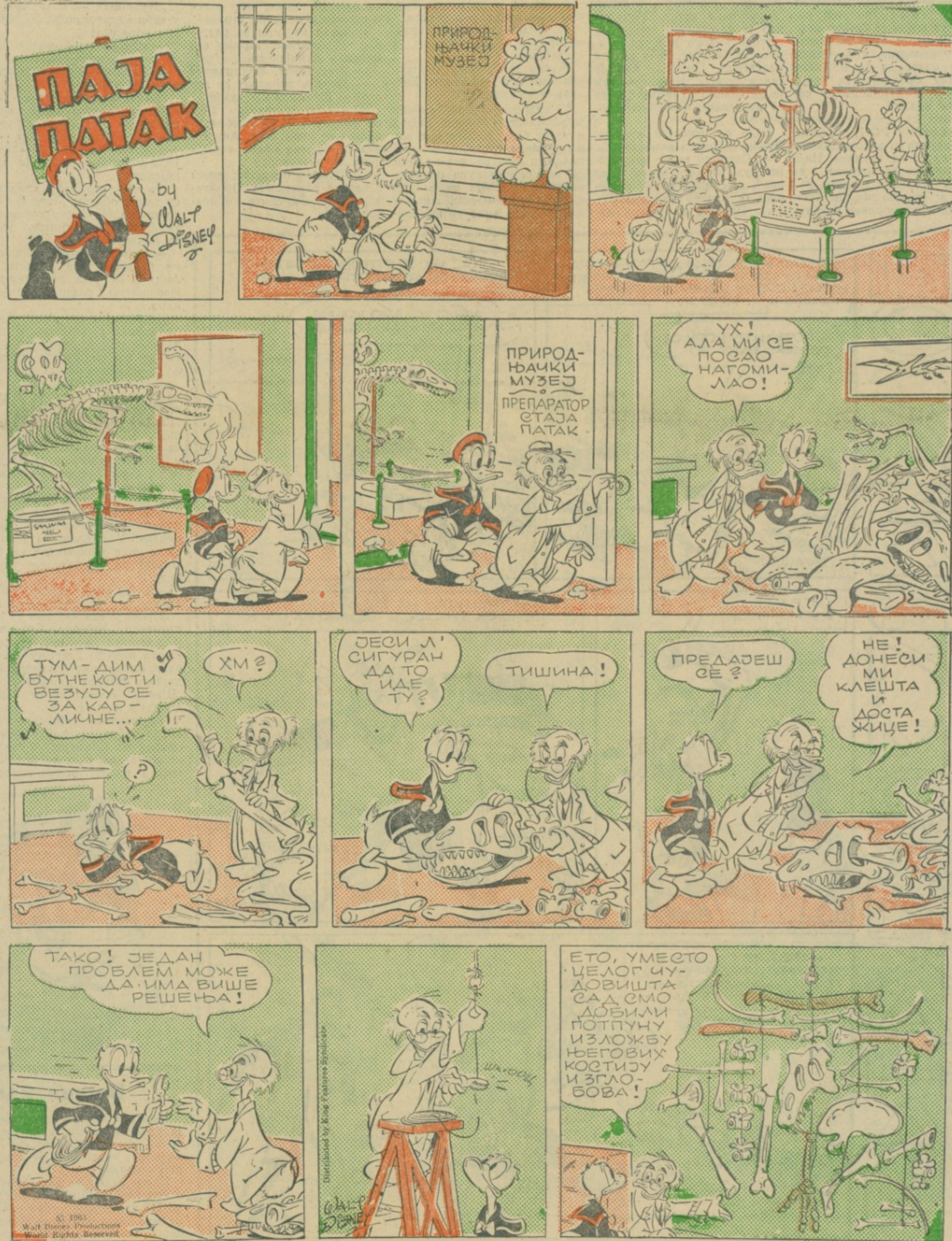
Страсни љубитељи аутографа жртвују и читав иметак за неколико речи или редака написаних руком неке славне личности. На једној распродаји, кратко Балзаково писмо од 3. септембра 1839. године плаћено је 88.000 франака а шест Стендалових писама његовој сестри Паулини 120.000. Највишу цену достигло је писмо које је Изабела Рембо, сестра славног песника упутила свом брату — плаћено је 1.175.000 франака.

Подземни градови

Којоти који живе у преријама Северне Америке (па их зато зову још и преријским псима) граде своје јазбине под земљом. Свака „породица“ којота има своју засебну јазбину. Понекад су оне спојене међусобно тако да образују подземне лавиринте

који заузимају и по неколико стотина квадратних километара. У тим псењим градовима постоје главне саобраћајне артерије, тике уличице и хор-сокаци. Поред главних улаза, увек има помоћних отвора и тунела за случајеве несреће.

НЕ И НЕ

Прича о човеку кога је животно искуство натерало да уместо »да« наже два пута »не«

Сви су у градињу знали Жистина. Деца су трчала око њега и гурали своје мале шаке у његове ако су биле слободне или му подупирала на леђима цак или вукла колица која је он теглио. Старији су га стално зивкали:

— Жистин, покварила ми се електрика!

— Дођи да ми ископаш мало кромпира из баште, добри Жистин!

— Жистин...

И он је увек одговарао само »да«.

То је био човек који је умео све да ради: да деље столарију, да кује, копа, да мала или зид. Увек је био насмењен а његове руке умешније од његовог језика. Не би се могле набројати све његове врлине. Али све врлине не иду заједно: Жистин је на сасвим нарочити начин муцао. За њега је најтеже било да каже »не« иако је толико пута покушавао:

— Н. н. н. — и ту би задео, зато се увек завршавало на исти начин: Н. н. — да.

Сви су од њега тражили више услуге него сам посао, а како се оне мање плаћају Жистину није претила опасност да се обогати. Нудили су му мало пара, понекад мало јела, а он је и онда одговарао:

— Х. х. х. вала.

Лакше му је било да отвори усне за реч која је почињала са »х« него да отргне језик од непца за неку реч која би почињала са »н«. »С« му је такође причињавало муке и зато он, макар радио цео дан, није успевао да каже »су тра«.

Једном, кад му је Латудор који га је замолио да му пружи преграду у гаражи, дао за три дана рада само 200 динара, Жистин је остао зачуђен, руке испружене са несрећним банкиолама. Латудор разумеде његов покрет али нађе срећно решење да га по беди: насмеши се врло благонаклоно и упита:

— Је ли то довољно?

Жистин се разгорачи од напрезања да нешто каже али само покрену усне и промуца:

— Н. н. — да, х. х. вала.

Латудор га онда попустиливо потапа по рамену и додале:

— Блажени Жистин, увек је задовољан!

Жистин је тражио речи мање тешке за изговор да би изразио оно што је хтео да каже. Он би можда могао да

изговори: »То није довољно«. Али он није волео фразе и није имао обичај да се супротставља људима или да им ствара муке. А ко то не жели, принуђен је да каже кратко и љубазно »да«.

Његова слабост га је начинила попустљивим и како су његове руке биле вишне свему он је више волео да ради него ма шта да објасни и себи и другима. А ипак он зато није био глуп и умео је увек да пронађе грешку у поквареној пегли или алату.

Говорило се да је »заостао« зато што у школи није научио много и имао зачуђен поглед као да ништа не разуме што му се каже. А он је сасвим добро разумевао да га људи експлоатишу. Требало је само то изрећи — а он није могао.

Становници градиња слагли су се у једном: сви су говорили »добри Жистин«. Чак су га сви и волели — ко увек каже »да« тако је редак — и мада му нису плаћали довољно за његов рад добијао је бар лепе речи.

Иако није био несрећан желео је да се излечи од свог недостатка који га је и поред рада чинио сиротим.

Почео је да муца у осмој години после једног пада: по желео је да се попне на кров очеве куће лествицама које дуго нису употребљаване. Две расушене пречаге су се сломиле под његовим ногама. Због тога, а то су сви знали, нико од њега није тражио једино да се пење на кров — нису желели да се сећа рђаве успомене.

Сваке вечери у собици коју је био закупио од једног домаћина Жистин је на парчету хартије писао речи које је желео да изговори и покушавао да их сроче:

— Н. н. н. — али се и тада покушај завршавао са »да«.

Једне вечери Жистин се вратио кући посустао од цепања дрва целог дана. Као накнаду за то добио је једну целаницу и комад кобасице. Био је крај зиме, али још хладно, и

Жистин пожеље да распали ватру у својој соби и поштено се огреје. Али густ дим испуни одају. Димњак је био загушен. То се могло решити само на један начин: ако жели топлу собу треба очистити оцак. Да би га очистио треба

се попети на кров, а да би се попео потребне су лествице. Он оде у газдину шупу и усправи лествице уз кров.

Што је имало да се догоди — догодило се: петнаеста и шеснаеста пречага, расушене, сломиле су се под њего-

вим ногама и он паде главом на земљу. Под прстима осети чворугу на челу и прогунђа:

— Нека га ђаво носи! — и одједном остаде запрепаћен: рекао је »нека га ђаво носи«.

»То је немогућно« — размишљао је — »значи, ја могу да кажем »н« и, онда, наравно, и »не«.

Од радости Жистин заборави да заложу ватру и вечера, и заспа са блаженим осмехом на уснама. Ујутру оде у кухињу да скува кафу и газдарица га дочека:

— Дабор дан, драги Жистин! Хоћеш ли ми из вароши донети врећу семена?

— Не, сутра, госпоћо! — лепо рече Жистин.

— Како? — и госпоћа остаде скамењена.

— Рекао сам »не, не сада«. Госпоћа се провуче кроз врата као да бежи од ђавола и отрча суседима да каже како је Жистин проговорио и рекао »не«. Сви грађани изјуреше на трг као да је ту атерио главом неки Марсвац, а кад Жистин изиђе сви га окружише и забринуто почеше да га уверавају:

— Жистин, ти си болестан...

— Не!

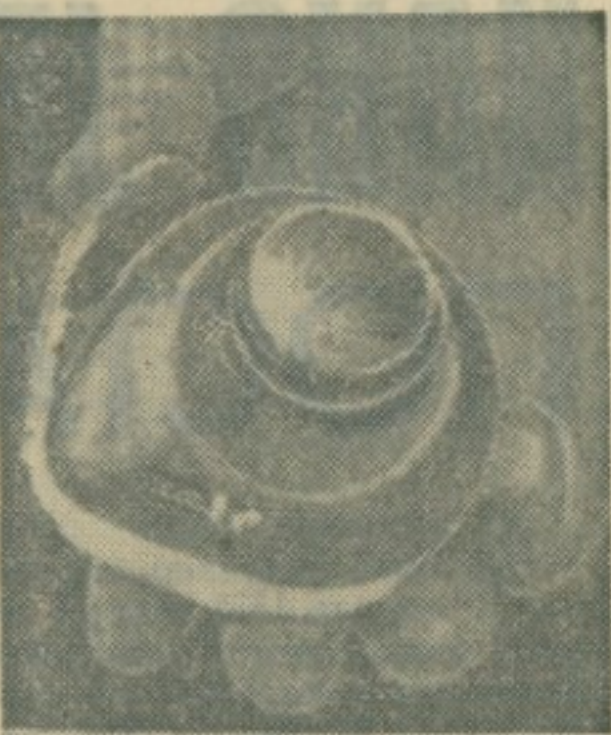
— Хајде да се одморим...

— сажаљевали су га.

— Не и не! — рече он одлучно.

Од тога тренутка Жистин је одбацио, сасвим пристojно, сваки посао који му не би био достојно плаћен. Али од тога дана у граду се говорило да је полудео.

То, наравно, није била истина. Он је само оздравио и постао нормалан.

БРИЈАЧ НА ФЕДЕР

Ножеви у овом бријачу се окрећу брзином од 10.000 обртаја у минути кад се палцем притисне на полугу. Апарат ради читав минут ако се неколико пута окрене кључ којим се апарат навија.

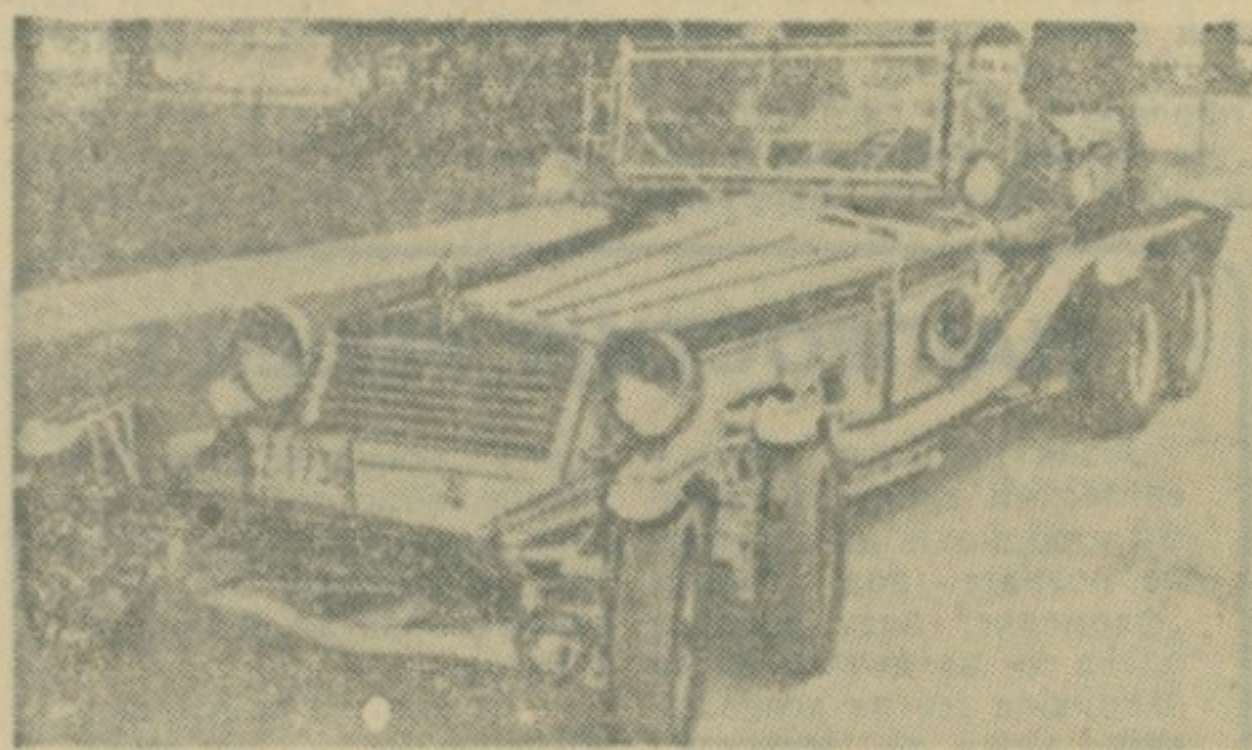
Колико је тешка запета?

Физичари атомског центра у Њу Брунsvику у САД дошли су на оригиналну идеју да измере тежину запете. Да би били прецизни они су изабрали запету коју производи писаћа машина одређеног типа. Мерење су извршили на овај начин: на хиперосетљиву вагу су ставили празан лист хартије а затим тај лист на коме је ударена запета. Утврђено је да је тај граматички знак тежа један микрограм или један милионити део грама.

ПРОНАЛАЗАЧ WALT DISNEY'S

АУТОМОБИЛ СА 8 ТОЧКОВА

Машиниста Џонсон из Ред Винга у САД направио је од старих делова »Доца« овај чудни аутомобил. Предња четири точка, на четири осови-

не, окрећу се истовремено. Захваљујући већем броју точкова кола клизе и преко лошег пута као змија преко неравног терена.

КАКО ЈЕ МАЛИ ФРАНЦУЗ ПОСТАО ПАПУАНАЦ

Британски брод „Сен Бул“ запловио је 11. априла 1875. године во дама архипелага Луизијана и бацио сидро недалеко од оба острва Ендевора. Један чамац са самим црнцима-морнарима послат је на обалу да донесе воде за пиће. Капетан је одабрао њих верујући да им у случају сусрета са љу-

За 17 година боравка међу Папуанцима заборавио је свој језик, породицу и Европу

дождерима Папуанцима прети мања опасност него њиховим белим друговима. Кала

су се вратили на брод морнари су казали да су међу дивљацима приметили и једног белог човека који је умакао кад их је угледао. Капетан је поверовао да је то неки заробљени бродоломник па је одлучио та га ослободити.

Чамац је сутрадан поново пристао уз обалу острва са истим морнарима који су понели многе поклоне за острва. Мада су их домороци издалека видели како им машу ножевима, лулама, огрлицама и огледалима нису имали смелости да им приђу и пуни подозрења сакрили су се међу гране кокосовог дрвећа. Од свих њих најплашљивији је изгледао мали и дежмекасти бели човек.

Назад је један од Папуанаца, неки старац седих власи, пришао малом белом човеку и широким покретима руку наредио му да иде и прими поклоне које су дошљаци нудили. Бели човек се противио али је ипак послушао и оклевајућим кораком пошао морнарима. Они су га намах шчепали и упркос његовом противљењу одвукли у чамац. Док је он очајнички покушавао да се ишчупа домороци су у гомили дотрчали до обале и позивали га да се врати. Тек када је из чамаца испале неколико хитаца изнад њихових глава они су се повукли.

Преплашени заробљеник одведен је на брод. Мало се смирио тек када је угледао белце. Дали су му одело да се обуче али он није умео. Обукли су га сами као дете. Изгледало је да не зна други језик осим папуански. На питања није одговарао, ћутао је као нем. Тек када су га ословили на француском у његовим очима као да се пробудило неко бледо и далеко присећање. С мучком је процедио реч „Француз“.

Узалуд су покушавали да ишчупају од њега нешто више. За време путовања лежао је шћућурен у једном ћошку на палуби, ћутао и само застрашено гледао на све стране. Тек по доласку у Сомерсет у Аустралији, неколико Француза подстакли су његово памћење и он је с мучком, реч по реч, испричао своју чудну историју.

Нарцис Пелтје, тако се он звао, био је рођен 1844. године. Син обућара из Вандеје отиснуо се на море у дванаестог години. У четрнаестог је био на једрењаци „Сен Пол“ из Бордоа, којим је транспортовано из Хонгконга 327 кинеских кулија за аустралијске руднике злата.

Кратко време по поласку једрењак је зашао у зону мртвог мора и неколико недеља његова једра су беспомоћно висила на јушкој припелици. Капетан је морао Кинезима да смањи следовање хране и они су се све чешће бунили. Кад је најзад дучуо ветар капетан Пинар је одлучио да скрати пут: уместо обичајеним правцем преко Солмонових острва упутио се кроз непознати архипелаг Луизијана настањен људождерима. На мору су се подигли велики таласи, спустила се гушта магла и „Сен Пол“ је залутао. У току ноћи 30. септембра једрењак који је с мучком избегавао опасности подводних стена насукао се с треском на читаво једно брдо корала недалеко од острва Росел.

Брод се распадо под ногама престрашене посаде и из безумљених Кинеза. Ујутру су капетан Пинар, његових 20 људи и 327 Кинеза потражили чамацем уточиште на најближем острвцу. Са собом су носили само нешто конзерви, сушеног меса и неколико тогара брашна. Капетан и његова посада су прешли на остр-

во Росел да тамо потраже воде за пиће. Ишли су опрезно јер су мислили да је острво настањено људождерима Меланезије. Међутим, неколико острваана дивљачке главе, ко вршаве косе и црне пути понашати су се према њима пријатељски и понудили им чак кокосове орахе. Капетан се вратио на острвце да однесе Кинезима воде а на острву Росел оставио 12 морнара међу којима и Нарциса Пелтјеа.

Тек што је он одмакао дивљаци су почели да се окупљају око њих и изненада су насрнули и побили их великим камењем пре него што су они успели да се послуже оружјем. Само су један морнар и млади Пелтје успели да скоче у воду и да се спасу пливањем. Капетан Пинар се чамацем вратио по њих.

Охрабрени овим успехом домороци су својим пирогама прекрчили море око острвца на коме су се налазили Кинези и остали бели људи. Уз застрашујуће крике они су размахивали копљима изнад глава. Међутим, неколико хитаца је било довољно да међу урођеницима створи пометњу и да се они престрашени, повуку у највећем нeredу.

Капетан је пошао да потражи помоћ на најближем енглеском поседу. У ствари умакао је са својим људима у сред ноћи оставивши успаваним Кинезима нешто хране и неколико пушака. Имали су намеру да оставе и Пелтјеа који је имао рану на глави али се он у последњем тренутку пробудио и ускочио у чамац.

После три дана пловидбе под огњеним небом, без капи воде, девет Француза су били потпуно исцрпљени. Рукама су хватали „реморене“ птице које су се спуштале на њихов чамац, черупали им перје, сушили их на сунцу и прождирали. Неки су пили морску воду.

Тек дванаестог дана кад су двојица били већ на самрти најшли су на једно острво. Звало се Ендевор. После два дана лутања наишли су на неколико капи воде у удубљењу једне стене. Када је рањени Пелтје који се спорје крегао наишао, људи су већ лизали стену. Капетан му је рекао да остане ту јер ће се поново скупити вода а они ће

поћи даље да потраже другу и вратиће се по њега.

Пелтје их више никад није видео. Готово мртав од жеђи и исцрпљености два дана је вукао рањаве ноге по врелом песку и тако наишао на групу домороца. Упутио им је пријатељске поздраве, претражио своје цепове и пружио им марамицу. Двојица су му пришли са неповерењем али када су видели да је готово дете примили су поклон и повели са собом, дали му да пије и набрали му воћа. Кад их је после одвео до места где су морнари оставили ћебад они су почели да скачу и вршће од радости.

За четири дана Пелтје се опоравио и са новим пријатељима отишао до њиховог племенског логора. Када су га жене и деца, који никад нису видели бела човека, угледали — побегли су уз вриску. Дивљаци из овог племена, Охантсала, нису били људождери. Необично примитивни, живели су дугачаким животом, спавали под ведрим небом и хранили се корњачама, оним што улове, кокосовим орасима, воћем и корењем. Мушкарци су ватовали против суседних племена а жене су обављале домаће послове.

Медман, један од двојице који су прихватили Пелтјеа имао је две жене али како није имао деце усвојио је малог бродоломника и дао му име Амгло. Читавих 17 година он је делно радост и тегобе живота Папуанаца, говорио њиховим језиком, живео без одећа, хранио се рибом коју је сам ловио, возио се пирогом коју је саградио својим рукама, учествовао у ратничким походима наоружан

луком и стрелама и покоравао се законима племена и наређењима старешина.

Пробушили су му ушне шкољке и ставили дрвене колтуве, ноздрве му окитили шкољкама а тело му ишарали пругама као у зебре. Када је стасео за женидбу Амгло је добио младу девојку.

После неколико година таквог живота он више није ни помислио да бежи. Заборавио је матерњи језик, породицу, обичаје и Европу. За све то време бели људи су се само једном појавили на острву али му дивљаци нису дозволили да их види. Можда се Амгло никад не би вратио цивилизацији да му нови отац није овог пута наредио да оде до чамаца у коме су били морнари.

Нарцис Пелтје је предао француском конзулату у Сиднеју. Првих дана био је смрчан, забринут, тмуран. Туговао је за својим острвом. Дуго се није могао навикнути на одело и свлачио га је са себе. Није више имао никакве представе о времену, мислио је да је врао стар и није веровао кад су му рекли да су му родитељи још живи.

А када су они сазнали да им је син кога су давно оплацили, у животу, појурили су му у сусрет. Другог јануара 1876. године Пелтје је свечано дочекан у Сен Жилу.

Шта се догодило са Кинезима, капетаном и његових шест морнара? Капетана и његову посаду спасао је енглески брод „Принц оф Денмарк“, а Кинезе су Папуанци побили. Остао је у животу само један који је Французима који су га спасли испричао ужасе које је доживео.

ВАСИОНА РАЗГОВАРА

Догодило се то за време другог светског рата.

Хитлеровска авијација засипала је Лондон лавинама бомби. У прво време немачки авиони који су долетели преко Ламанша, осећали су се над Лондоном сасвим сигурни. Стање се, међутим, изменило када су заштиту енглеске обале преузеле на себе осетљиве антене радио-локатора. Невидљивим зрацима „опипавале“ су оне небо и на време обавештавале службу ваздушне одбране о сваком приближавању Немаца која би им затим припремала одговарајући дочек.

Међутим, фашисти су неочекивано добили „савезника“. У јутарњим часовима, у време ваздушних напада, етер се пуно непознатим радио-сигналима који су онемогућавали тачан рад локационих станица.

Енглески генералштаб издао је наређење: да се по сваку цену открије и уништи тајанствена радио-станица. Веома брзо станица је била откривена али се није могла уништити. Енглеске локаторе ометало је својим емисијама... сунце.

Овај случај још једном је потврдио раније претпоставке научника да Сунце и друга небеска тела могу да буду врста радио-одашљиваца.

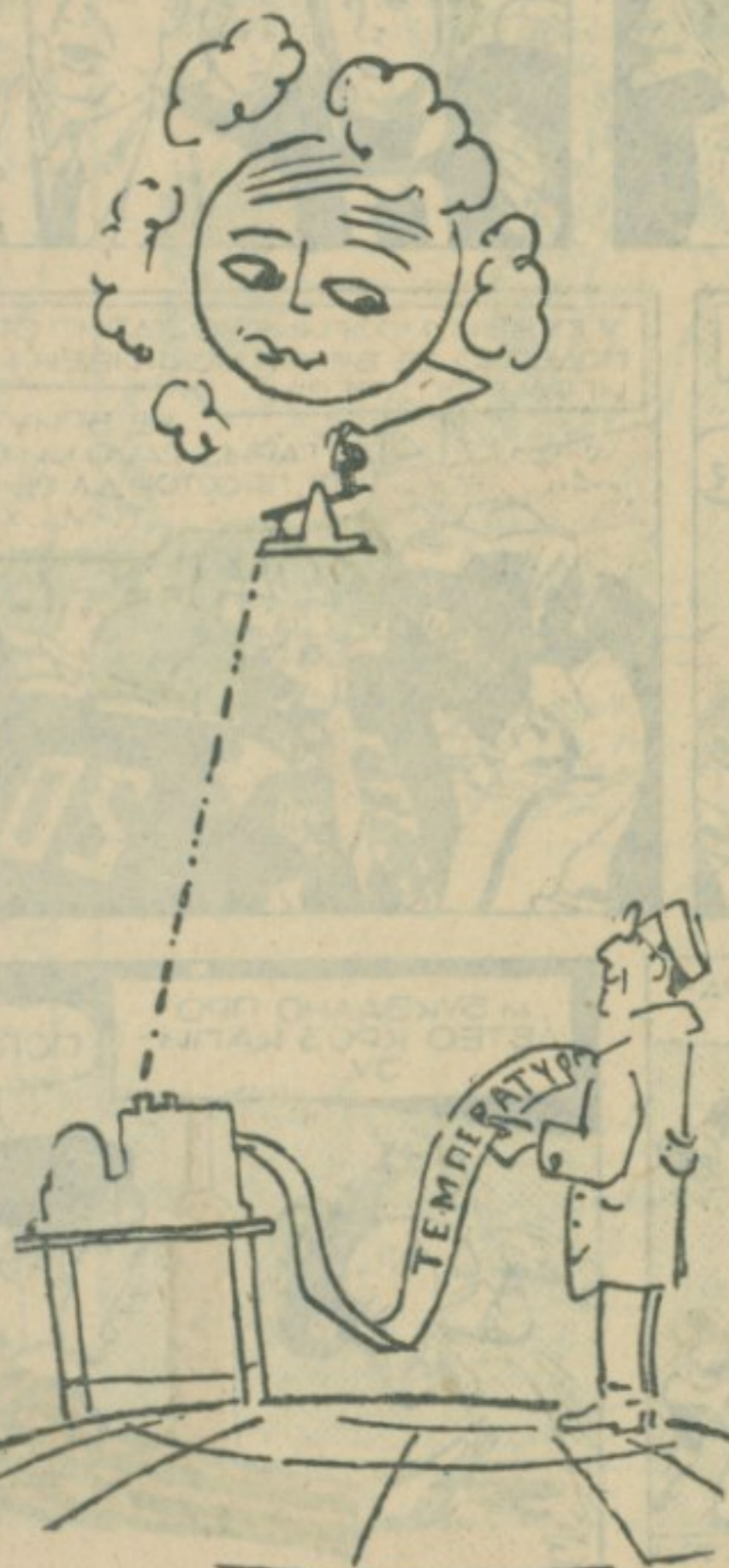
Научници су касније доказали да је Сунце, нама најближа звезда, једна од најјачих космичких радио-станица. Изнад његове површине непрекидно

се премештају наелектрисане честице које проузрокују зрачење радио-таласа.

Сунчево радио-зрачење веома је променљиво и неравномерно. Када на њевој површини нема пега одашљивање радио-таласа је веома слабо и обрнуто.

Последњих година научници су открили да и неке планете сунчевог система одашљиву у космос радио-таласе. Захваљујући радио-астрономији, наука је нарочито много дознала о планети Венери. Проучивати ову планету обичним оптичким инструментима веома је тешко: површина Венере сакривена је од нас густим омотачем облачности. Астрономи кажу да је на Венери „време увек тмурно“. Али, за радио-таласе облаци нису препрека и захваљујући њима научници су успели да „завере“ иза „облачног паравана“ тајанствене планете.

Радист Венере који нам шаље сигнале — то је површина планете. Као што је познато, свако загрејано тело је извор радио-зрачења. Својства радио-таласа које Венера одашљиве зависе од њене температуре. На тај посредни начин истраживачи космоса успели су да измере приближну температуру Венерине површине. А од колике је то важности најбоље ће се схватити кад се сетимо да је Венера међу првим планетама које космонаути намеравају да освоје.

МЛАДИ НАЗОР У ИСТРИ

Увек је тражио и налазио инспирацију у животној снази свог народа и његовом неуништвом отпору против свих освајача

Колико је удаљен хоризонт од посматрача

Млади професор Владимир Назор премештен је 1903. године из Задра у хрватску гимназију у Пазину. Имао је двадесет и три године, али је већ био познат као песник који је мотиве за своје песничке творевине узимао из древне словенске митологије. Већ су биле изашле његове књиге „Словенске легенде“ (1900), поема „Живана“ (1902), „Пјесма народа хрватскога“ и „Књига о краљевима хрватскијем“.

Назор је тражио инспирацију у животворној снази свог народа; у његовој прошлости налазио је елементе неуништивног отпора против свих туђинаца и завојевача.

Родом из малог места Постира на Брачу, Назор је у Истри нашао много одличних пријатеља и врло се брзо унео у политичке прилике ове наше вековима потлачене покрајине. Истра, њен народ, и политичко-национална борба њених људи — надахнули су Назора за његова, можда, најбоља дела.

Служећи као професор у Пазину, Копру, а потом у Капљу, где је био директор јездине у Истри учитељске школе, Назор се често састајао са тада уваженим хрватским књижевником Виктором Цар Емином. Недавно, већ у дубокој старости, имао је преко 90 година, умро је Цар Емин у предграђу Опатије Вољског.

Кад је Назор дошао у Истру, Виктор Цар Емин је био познат не само као одличан национални и политички радник већ и књижевник и уредник врло популарних хрватских листова у Истри. Стекао је велике заслуге на пољу на родног просвећивања као дугогодишњи секретар Дружбе св. Ђирила и Методија.

Први пут су се два књижевника срели у Опатији 1903. године. На путу из Задра за Пазин млади Назор је свратио у Опатију. Дотле лично непознати један другоме они су одмах склопили верно и искрено пријатељство.

Први састанак протекао је у лутању Опатијом, највише уз обалу. Космополитски, „отмени“ свет, Назора није занимао. Одушевиле су га шуме што се с планине Учке спуштају до морске обале. Знао је се њима и мада Далматинац, волго их је више него море. „Мени је шума живот... Шума у мени буди неке нарочите мисли и осећање“. У њој је он гледао словенска дрвена божанства, своје Перуне и Дабоге, праисконску снагу свог народа — о чему је и певао. Он је упијао истарску

природу и дух тада још кметског народа који се није дао сатрти већ се сада бунтовно будио и борио

На честим шетњама поред обале или кроз шуме Учке, Назор је од старијег пријатеља сазнавао називе места, шумских пропанака и ђуника и био необично задовољан кад је чуо да и покрај Пазина, његовог новог места службовања, постоји брдо које зову Перун, као и на његовом Брачу.

— Ето, — рече му Цар Емин — наша ти Истра не може да пружи лепши поздрав!

Назор је из Пазина често долазио у Опатију своје пријатељу, а исто тако и кад је био премештен у Копар. Проучавао је прошлост Истре не само из књига и старих докумената: настојао је да се што више приближи народу и слушао његове исповести и легенде настале у давнина али још живе. Назор је тако нашао грађу за једну од својих најлепших прича „Вели Јоже“, која је први пут објављена у тришанском листу „Балкан“ (1908).

„Обе речи: „Вели“ и „Јоже“ нашао је Назор у Истри — пише у својим сећањима, објављеним 1950. Виктор Цар Емин. Међутим, ја сам још као дечак чуо од неког Далматинца причу о некаквој аветној лањи, којој је крма, кажу, била негде изван Сицилије док је прамац стизао до Истре. Ту морску грдосију звали су у Далмацији „Вели Јоже“. За ту бајку Назор није знао, а није му било ни потребно, јер је све што га је интересовало за „Велога“ сазнао у Истри.

Назор је волео ту своју приповетку. „Мој Јоже постаје популаран. Имамо у школи ђака, неког дугоњу, кога већ сви зову Вели Јоже“. Нешто касније Назор је прерадио и скратно прву верзију све приповетке тако да је постала омиљена лектура школске омладине, а „Песма галиста“ једна од најпопуларнијих.

Исте године изашао је Назоров роман „Крвави дани“ из историјске прошлости Истре али њиме није био задовољан: „Је ли ми требало прити се у оно што није за мене... част прози, но пјесма је врхунац свега...“

Назор је посумњао у себе, иако је пре тога створио свог „Ложу“ а и после, у прози, читав низ вредних приповедака.

У Истри је он израстао у великог ствараоца. Када се 1910. године појавила Назорова збирка „Лирика“, критика му је признала прво место у савременој хрватској поезији. И већ тада Назор је стекао југословенски углед.

У Кастав, тврду кулу која је италијанској иреденти постала страх и трепет“ постав-

љен је Назор за директора учитељске школе 1909. године. Град је био центар националне и културне борбе у Истри и будући млади учитељи „препарандије“ требало је да постану њени носиоци. За младе просветне раднике и ученике у Истри Назор је постао „застава и симбол“.

За време свог боравка у Истри Назор пише много: нижу се његова дела у стиху и прози. Својим књижевним прилозима за децу и омладину: „Миња“, „Бијели јелен“, „Халугица“ и другима, богато је истарске листове које је издавао Виктор Цар Емин. У Истри су настали и његови спевови: „Медвјед Брундо“, „Утва златокрила“, изузетно лепе „Истарске приче“ и друга дела.

У једној песми, насталој у Истри, Назор као да је предсказао будуће борбе у којима ће и он бити учесник: „И мени добра коња! И за мач и пламен! И рика гвозден цијеви...“ и доживео је то време, после тридесет година, и бунтован и смео мада већ старији, у тешком походу скинуо окове и са свог Велог Јоже и Истре која га је напајала најплеменитијим осећањима.

За време лета, кад са обале мора или планинског врха будете посматрали црту хоризонта свакако ћете желети да знате колико је она удаљена од вас. Ако стојите на морском јалу и од воде вас дели само ваша висина — хоризонт је пет километара далеко од вас. Ако се попнете на узвишину од 6 метара видећете већ два пута даље! Ако посматрате са висине 15,240 метара хоризонт је удаљен 14,965 километара, са висине од 30,480 метара — 21,242 километара, са 152,400 метара — 47,475 километара, са 304,800 метара — 66,947 километара, са 1.524 метра — 149,829 километара и са 6.096 метара — 299,659 километара.

Ове бројке се могу применити и у супротном правцу: врх брда висок 1.525 метара видљив је са једне тачке на морској пучини удаљене 150 километара.

АНЕГДОТЕ

НЕЗАДОВОЉАН

О великом француском говорнику Жану Батисту Масијону причало се да је предсказао будуће борбе у којима ће и он бити учесник: „И мени добра коња! И за мач и пламен! И рика гвозден цијеви...“ и доживео је то време, после тридесет година, и бунтован и смео мада већ старији, у тешком походу скинуо окове и са свог Велог Јоже и Истре која га је напајала најплеменитијим осећањима.

— Чуо сам многе говорнике и био сам задовољан њима. Али сада, после вашег говора, незадовољан сам самим собом.

САМО ЗБОГ ЗАПЕТЕ

Када је атински војсковођа пошао у Делфе да запита Питују за судбину у рату у који је управо полазио, она му је одговорила:

— Ibis, reddibis, non morieris ibi (Ићи ћеш, вратићеш се, нећеш умрети).

Али ратник се није вратио из боја и пророчица је објаснила његовој жени да је требало пророчанство прочитати овако: Ibis, reddibis non, morieris ibi. (Ићи ћеш, нећеш се вратити, умрешћеш).

УПОЗНАЛЕ СЕ

Једна млада дама дошла је за време рата на приватну клинику да посети свог познаника који је био рањен.

— Желим да видим поручника Баркера, да ли могу? — обратила се она старијој болничarki у униформи.

— Посете нису забрањене, али, смем ли да питам кога да пријавим?

— Ах, да. Ја сам његова сестра, — присети се дама.

— Каква срећа, да се упознамо: ја сам његова мајка!

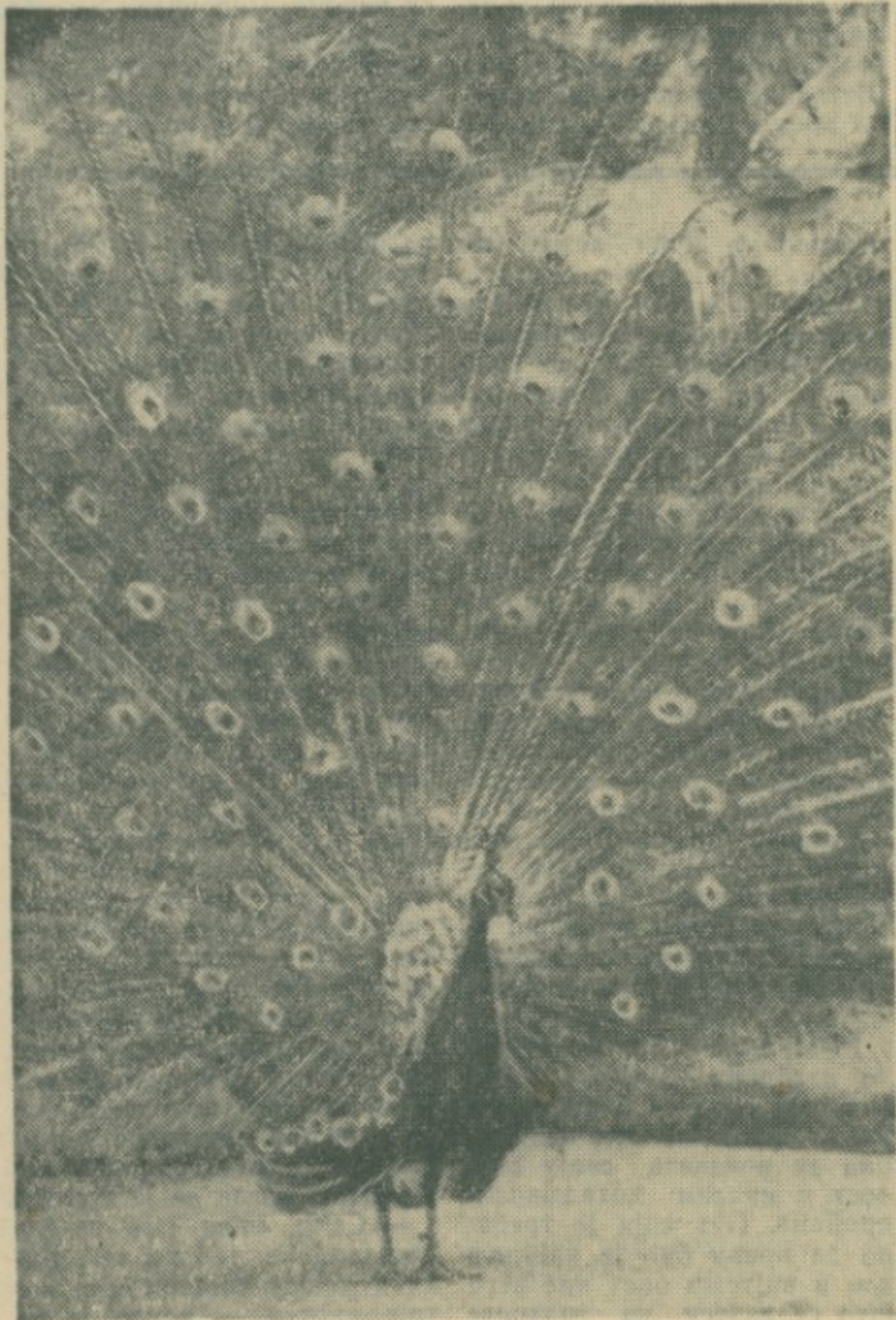
НИЈЕ ЗНАО

Хари Худини, један од највећих мађионичара које је свет икад видео, запањивао је гледаоце својим вештинама да се извуче из окова, ручних лисица, затворских ћелија и запечаћених и закључаних сандука који су бацани у реку.

Само једном приликом кад је пред гледаоцима изводио своје егзибиције у једном малом шкотском граду — он се није снашао. Пошто му је кључар ставио лисице на руке, увео га је у једну ћелију, затворио је и отишао. Худини је сместа скинуо лисице с руку и почео да откључава катанак на вратима ћелије. Али он није попустио. Дуго је радио на томе и презнојавао се, али узалуд. Најзад, сав исцрпљен, случајно се наслојио на врата и — она су се широм отворила. Духовити кључар уопште није закључао врата.

— Нисам досад знао — рекао је Худини раздраганим гледаоцима — да се не може побећи из незакључане ћелије!

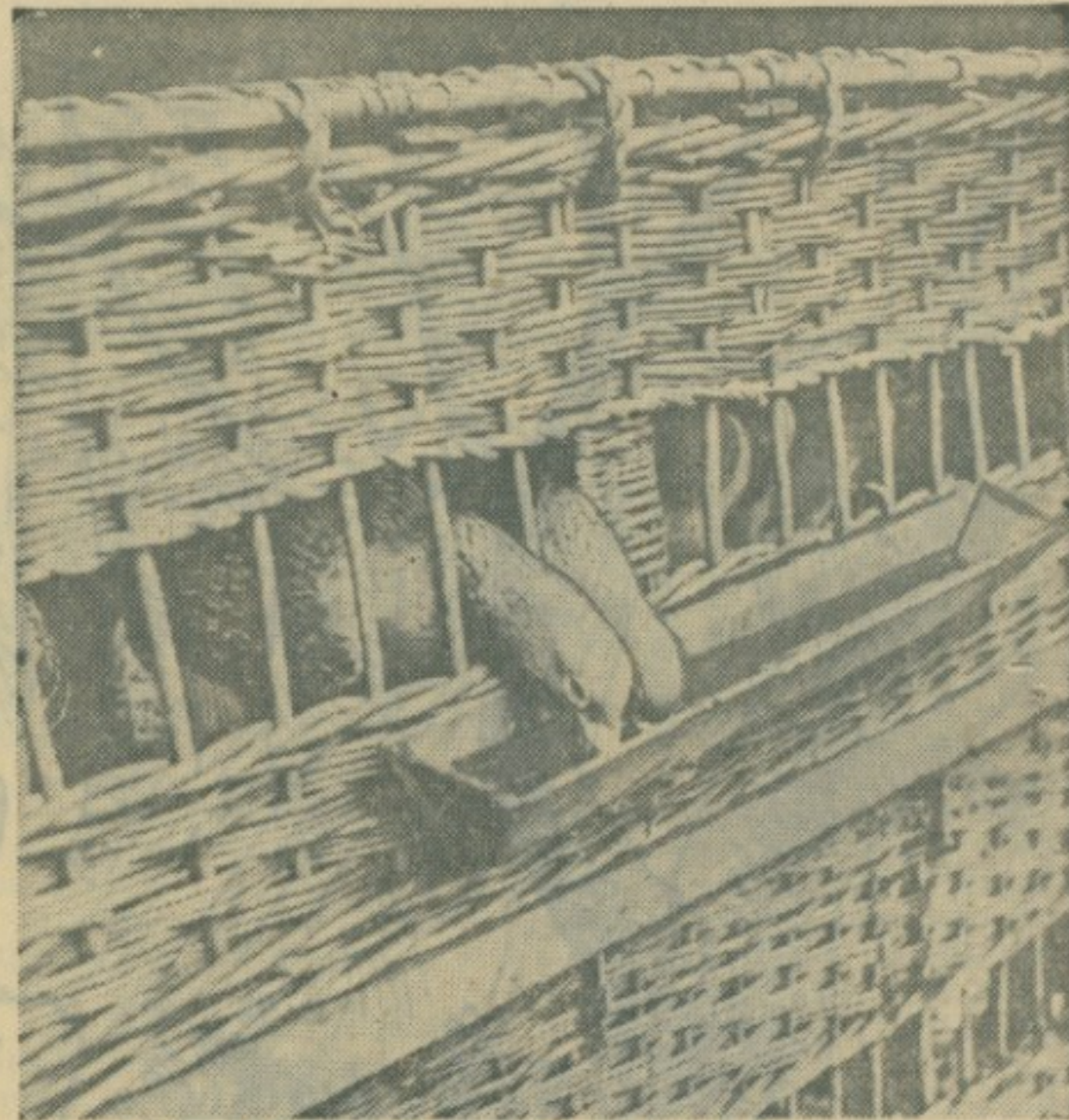
С ПРАВОМ ПОНОСАН

САМО ПРЕДЊА СТРАНА ПАУНОВОГ РЕПА ИМА ШАРЕНА ОКЦА КОЈА СЕ ПРЕЛИВАЈУ У СВИМ ДУГИНИМ ВОЈАМА. АЛИ, НИ ЗА ЗАДЊУ СТРАНУ НИКО НЕ МОЖЕ РЕТИ ДА НИЈЕ ИМПОЗАНТНА. КО НЕ ВЕРУЈЕ, НЕКА ПОГЛЕДА.

КАЦЕШАНОВА КЋИ

ПО НОВЕЛИ
А.С. ПУШКИНА

Пре трке преко Ламанша треба се добро напити воде

НОВИ «СПОРТ»

У Британији се више од 250.000 особа бави једним новим „спортом“ — узгајањем и тренирањем голубова за такмичење. То је разонода којом се могу бавити сви, без избора на финансијско стање. Имућнији могу платити и 900 фунти једну педигрирану птицу, а они са скромнијим средствима купују голуба и за 10 шилинга. За једнонедељно издржавање потребан је само један шилинг.

Тај „спорт“ води порекло из северне Енглеске и данас је постао национални, са 3.000 клубова удружених у национални савез одгајивача голубова и других организација. Гајење голубова-летача веома је организовано, а такмичења и изложбе се одржавају по стриктним правилима. Поштоји и Међународни савез голубова који је поново основан у Лондону после другог светског рата. Голубови имају и своју олимпијаду: идуће ће бити одржана 1965. године у Лондону.

Способност летења се одређује већ од првих дана и многа пажња се мора посветити тренирању. Обично се почиње са летовима од 1 до 2 миље, па се даљина повећава на 160, 320, 640 и 800 миља. Голубови могу да живе и 20 година, али је њихов век летења обично 8 година. Специјални возови транспортују птице до места трке која почиње далеко од њихових голубарника. У Британији се сваке недеље одржава око 3.000 трка. Најзначајнија је она на којој голубови лете од Лервика на Шетландским острвима ка југу према Енглеској, око 770 км; и велика национална трка, чији је старт у Пау у Француској испод Пиринеја, до југа Енглеске. Ту трку организује Национални клуб одгајивача голубова-летача и она представља тежак испит издржљивости и узгоја јер се одржава на 500—800 миља. Један шкотски голуб рекордер је у Британији у најдуже време летења: пуштен је у Барселони 9. јула 1960, а вратио се у гнездо у Фразербургу у Шкотској 5. августа, прешавши раздајину од 1.825 километара. Светски рекорд у брзини је поставио 1947. године голуб једног финансијера из јужне Аустралије, који је у три на 600 км летео 2.500 метара у минути, што значи: више од 153 км на час. Природно, ветер има утицаја на сваку трку. По мирном времену, брзина летења износи просечно око 52 км на час. Многи млади људи су одушевљени овим „спортом“. У неким школама су изграђени голубарници за птице које су поклонили љубитељи а деца проучавају гајење и тренирање птица. Љубитељи голубарства имају и свој часопис „Голуб летач“ који излази од 1898. године а садашњи тираж му је 47.000 примерака. У просторијама уредништва тог часописа у Лондону налази се и музеј голубова-летача, који је основала породица Осмај, власник часописа. Међу експонатима се налазе и оригинални сатови који су нарочито израђени за што повише времена на такмичењима голубова и разне справе за постављање гумених прстенова на ноге голубова.

САМОЗВАНАЦ ЈЕ УРЕДИО СВОЈ ГЛАВНИ ШТАБ У КУКИ КАПЕТАНА МИРОНОВА КАД ЈЕ ПЕТАР УШАО, СВИ КОЗАЦИ СУ СЕ ПОВУЛИ.

СЕДИ, ВАШЕ БЛАГОРОДСТВО! ПРИЗНАЈ ДА СИ СЕ УПЛАШИО КАД СУ ТИ МОЈИ МОМЦИ НАМАКЛИ УЖЕ ОКО ВРАТА!

КОПРЦИНО БИ СЕ НА ГРЕДИЦИ ДА ТИ НИЈЕ БИЛО СЛУТЕ! ОДАХ САМ ПОЗНАО СТАРУ КАЛАШТУРУ! ЗАР СИ МОГАО СЛУТИТИ ДА ЈЕ ЧОВЕК КОЈИ ТИ ЈЕ ПОКАЗАО ПУТ ГЛАВОМ ВЕЛИКИ ЦАР?

БОРИО СИ СЕ ПРОТИВ МЕНЕ, АЛИ ЈА ТИ ТО ОПРАШТАМ ЗБОГ ТВОЈЕ ДОБРОТЕ! НАГРАДИКУ ЈА ЈОШ ТЕБЕ КАД ДОБИЈЕМ СВОЈЕ ЦАРСТВО ЗАШТО СЕ СМЕЈЕШ? ЗАР СМЊАШ ДА САМ ЦАР?

ЧУЈ, ТИ СИ БИСТАР ЧОВЕК... АКО ТЕ И ПРИЗНАМ ЗА ЦАРА, ТИ КЕШ ВИДЕТИ ДА СЕ ПРЕТВРАМА!

ТИ, ЗНАЧИ, НЕ ВЕРУЈЕШ ДА САМ ЈА ЦАР ПЕТАР III? МИСЛИ ТИ О МЕНИ ШТА ХОЧЕШ, САМО МИ ВЕРНО СЛУЖИ ПА КУ ТЕ НАЧИНИТИ КНЕЗОМ!

НЕ! ЈА САМ ПЛЕМИК ПО РОЂЕЊУ И НЕ МОГУ ДА ИЗДАМ ИМПЕРАТОРКУ КОЈОЈ САМ СЕ ЗАКЛЕО!

ДОБРО! ЈА КАД ПРАШТАМ- ПРАШТАМ! СЛОБОДАМ СИ ВРАТИ СЕ КУКИ И СПАВАЈ МИРНО! СУТРА ДОЊИ ДА СЕ ОПРОСТИМО!

1.400 КИЛОМЕТРА КРОЗ ПУСТИЊУ

Пут до зараде није лак. Шта све они претрпе да би поједине компаније на сва звона хвалиле свој производ — лепо се види из овог написа.

Потпуно опремљени Робертсон и Елкинс су пошли на пут једне среде око поноћи из Тихуана на граници Мексика и САД. Пут дугачак 1400 километара требало је да их одведе у Ла Паз на супротном крају полуострва.

Циновски кактуси између којих су се провлачила два човека на мотору били су начичкани оштрим иглицама које су претиле да им исцпају комбинезоне. Један једини убуд у кожу изазивао је на том месту за трен ока огроман и болан оток. А пад у овој пустињској равници, тако мало доброћудној, представљао би катастрофу.

Први мотоциклиста Бил Робертсон сруши се уз ужасан крик од бола, страха и ужаса. Док се његов мотор преврну неколико метара даље Бил се поче увијати по блатњавом путу.

Комбинезони су им ускоро били у дробњима а заштитне маске и наочари покварени. Машине иако су много издржале још су радиле. Бил је

огрезао у крви лежао на друму.

Једна гвоздена бодљикава жица одскочила је одједном под откривено Билово грло док су пролазили путем пуним серпентина. Крв попрска оковратник његове блузе и потече низ груди и леђа.

Сасвим сами у непријатељској пустињи полуострва Калифорније дуж обале западног Мексика коју је просто тукао Пацифик, они се осетише беспомоћни.

Проба новог модела Хонда ЛЦ 72, морале су овде да се прекину. Али неповређени мотоциклиста био је забринут за судбину свог друга. Пут се морао прећи ма на који начин. Повративши друга из несвести Елкинс му испра ране колико је могао и поново обојица седоше за волане који су још добро функционисали.

Робертсон и Елкинс су били изабрани између 12 других зато што су били најбољи возачи. Млади и одлучни они су показали своју смелост у многим дотадашњим пробама. Пут који је требало да пређу био је најбољи али и најтежи опит пре него што се изнесу на тржиште мотоцикли Хонде. — Морали смо да стигнемо

на циљ — изјавио је Бил по доласку у Ла Паз следеће среде. — Били смо већ на поласку припремљени на сва искушења, али је од свега хладноћа била најстрашнија. У првим јутарњим часовима наши прсти су почињали да се коче и муске смо имали да одржимо волан у рукама. Морали смо добро да пазимо — да избегавамо рупчаге.

Понекад смо прелазили 70 километара за 45 минута, за шта би другим колима било потребно више од 3 часа, али нам је требало на другом месту 15 часова да бисмо прешли само 120 километара.

Између Молина и Сан Роза Лиза, пут је био сав у серпентинама са наглим заокретима, усред црвених вулканских стена. После тога наилазила је равница, али нимало пријатнија: пуна циновских кактуса чије су боље отровне. Прозлазећи поред једног заклона сам га ногом. Одмах је моја нога почела да добија огромне размере од отока услед кога дуго време нисам могао да је савијем — Само, ипак смо стигли захваљујући добрим моторима и нашој упорности и издржљивости — додао је на крају Елкинс.

А то је и био циљ омета.

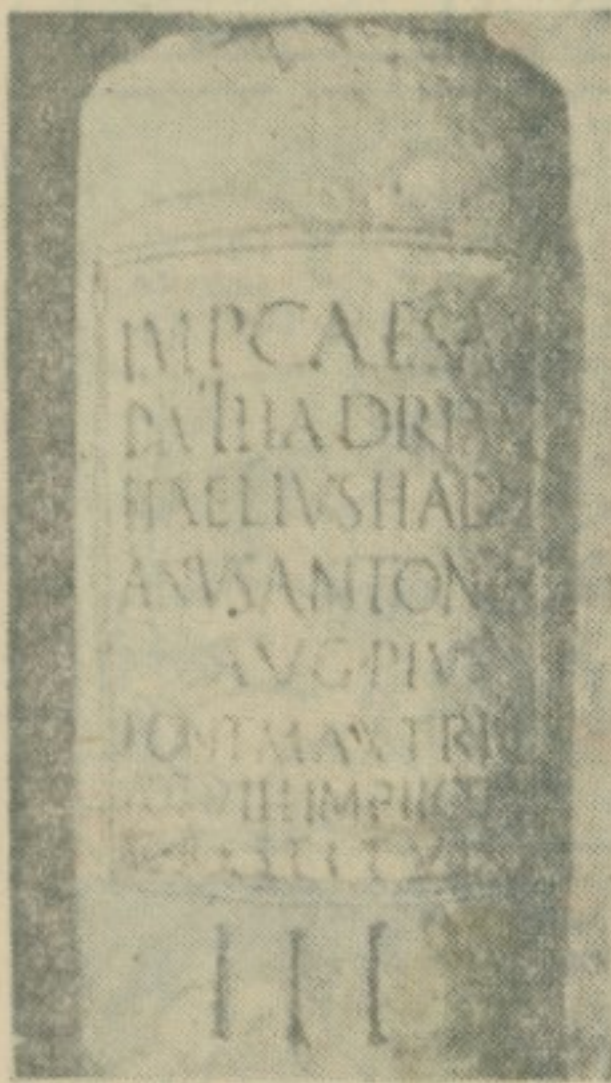
РИМСКО-ГАЛСКИ ПЛОЧНИК

О римским путевима се говори као о саврешенству грађевинске технике читавог једног доба. Као доказ мајсторства римских градитеља наводе се неки римски путеви од пре 1.500 до 2.000 година који су се оджали и до данас.

У погледу развијености друмске мреже и повезаности насеља и разних крајева, ни многе савремене државе још нису сустигле древни Рим. Када је градитељска активност тамо достигла врхунац на територији државе био је 321 царски друм у дужини од 77.000 километара. Друмови су усецани у чврсто тле и били испуњени да би низ њих лако отицала вода, а поплочани великим, глатким, заобљеним камењем.

Слични друмови, према римском узор, прављени су све до XVIII века. Под Лујем XIV и Лујем XV било је у Француској 40.000 километара таквих друмова по којима су се њихале кочије и дилижансе.

Царски друмови у старом Риму служили су углавном

РИМСКИ ВАЉКАСТИ ЗНАК КРАЈ ПУТА

војсци и потребама царске поште. Велепоседници су до својих имања градили уже и слабије путеве. Подлогу великих друмова чинили су слојева тесаних каменних плоча а за површинске слојеве употребљаван је кречни каменни блокови су састављени набјеним ситним шљунком и песком. То је омогућавало да друмови бар неко време буду потпуно равни. Са обе стране су прокопавани шанчеви а пред улазима у градове, и у њима, прављени су тротоари.

Друмови су били широки шест до осам метара. Већа од моришта звана „мансио“ била су поред пута на сваких 45 километара, обично у неком граду. Мање станице на сваких 9 до 12 километара примале су на одмор коње и путнике. Између ових станица није било никаквих насеља ни кућа, а на сваких 1.480 метара налазио се по један знак, ваљкаста камена плоча висока два метра са именом императора који је владао, ознаком удаљености од Рима (у миљама), називом главног града те провинције и удаљености од њега. Недалеко од већих насеља, као и на данашњим друмовима, налазиле су се мале табле са ознаком правца до разних места и њихове удаљености.

У то време организованог путничког саобраћаја готово није ни било. Шта више, на територији целе римске империје наплаћиване су строге казне ако би се неко у приватне сврхе служио царским поштанским колима или коњима.

Крме крај друмова, које су биле нека врста мотела свог времена, биле су укусно грађене и носиле су живописна имена: „Код црног пилета“, „Код афричког петла“, „Воћка“, „Код десет земаља“. На таблама испред њих рекламирани су храна и преноћиште.

Стари Римљани, Гали и други народи дизали су по-

ДРУМОВИ И ПУТНИЦИ ПРЕ 2.000 ГОДИНА

крај друмова надгробне споменике, често у два реда, врло раскошне. Мртви су дочекивали живе сликовитим епитафима, добродошлицом и молбом боговима да помогну путницима.

Нема поузданих података о брзини којом су се кретали путници по тим јавним друмовима. Плиније помиње да је Тиберије из Павије путовао кроз Немачку брзином од 296 километара дневно. Неки гласник, 69. године, превалио је пут од Мајнца до Келна, дуг 160 километара, за 12 сати. У нормалним условима путници ипак нису путовали брже од 75 до 100 километара дневно.

Кола су ретко примале више од два путника и они су један другоме били окрену-

ти леђима. Већа путничка кола звала су се „бена“ и у њих се могло сместити по неколико путника. Највећа римска кола која су се кретала друмовима звала су се „реда“, имала су четири точка и служила су за транспорт поште. Фургон за превоз жење трупа звао се „клубула“, погребна кола „тенса“, луксузна путничка кола „кароче“, а било је и доста двоколица које су служиле за ратне сврхе или ретки приватан превоз. У кола су презани један до четири коња а некипут две мазге. Точкови су обично имали гвоздене обруче а на неким колима се налазила нека врста федера.

Наслони на седиштима у удобнијим колима су били пуњени и меки а и сами пут-

Услед пада једног коња откривене су вредности асфалта. Путни знаци и мотели на римским друмовима. Најбржа саобраћајна средства омогућила су да се превали чак и 320 километара дневно. Надгробни споменици са епитафима дочекивали су путнике на улазу у градове и цираћали их из њих.

ници су подметали иза леђа јастуке. Богатији Римљани су имали чак и путничка спаваћа кола, каруце. Цицерон је у својим удобним колима могао да диктира писма, сам да пише, да чита и ради.

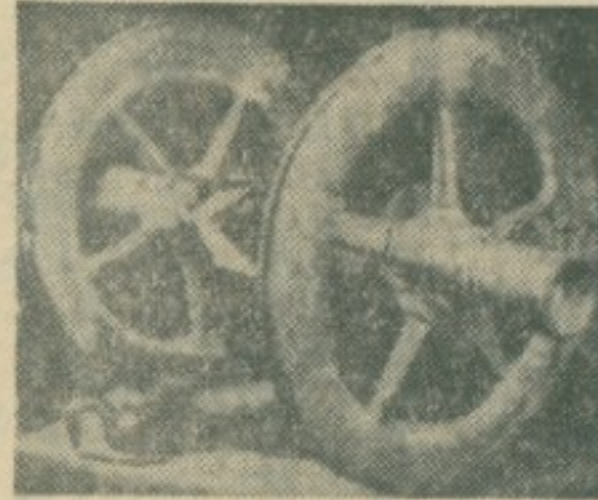
Макадам који данас служи као подлога асфалтним друмовима постоји тек од 1850. године. У Паризу је на Јелисејским пољима постојао већ раније изврсни асфалтни коловоз али је његово грађење у то време било толико скупо да је сматран непотребним и недозвољеним луксузом.

Савремени друм настао је услед једног случаја 1920. године. Генерални инспектор путева у Паризу присуствовао је незгодном паду једног коња који је вукао товар катрана. Катран се про-суо и разлио по коловозу. И после много месеци катран, који је очврсно, одлично је штитио подлогу, а остало је и прашице.

Практични Французи одмах су почели да покривају

друмове слојем катрана. У почетку су са катраном мешали песак, затим је песак замењен шљунком а катран, производ дестилације угља, битуменом, производом дестилације нафте који је јевтинији и чврћи.

Садашњи асфално-битуменски слој по путевима је дебело пет до десет сантиметара. Најбољи друмови се праве од битуменог бетона и могу да трају 30 година. Исто тако доброг квалитета су и друмови од цементног бетона.

БРОНЗАНИ АНТИЧКИ ТОЧКОВИ

ПО РОМАНУ ЖИЦА ВЕРНА

ПРАВ А ОСУЂЕН

ЦРТА Н. КРУЉЕВИЋ

БИЛО ЈЕ ДИВНО...

Шест или седам километара од Арла, у правцу места Бо налази се месташце Фонвјеј које је постало чувено по „Писма из мог млина“ од Алфонса Додеа.

Доде је написао своје најлепше приче 1870. и данас веома цењене, које су му отвориле пут у књижевност. Да ли их је стварно писао у једном од четири млина која се налазе на брежуљку? Или у дворцу Монтобан, код свог рођака Тимолеона Амброа?

У сваком случају, ништа му није било драже од овог провинцијског пејзажа, јер он пише у свом делу „Историја мојих књига“:

„...И, како је то било дивно, кад човек дође у млин,

затим седне испред њега, мисли о књизи коју ће доцније написати, описати брујање које му је остало у ушима од песама, слатког смеха...“

Најближи млин био је Тисо. Доде је размишљао: „Било би крајње време да купим млин од старог Тисоа. О томе ћу разговарати са њим кад будем тамо отишао. Част ми налаже да имам један млин.“

Али, Доде никад није постао власник ниједног од њих. У млину Рибе или Сен Пјер, направљен је 1912. године мали музеј на основу сећања о писцу који ће остати један од најбољих француских приповедача 19. века.

ЏИМ БРИЦЕР ИЗВИЋАЧ ДИВЉЕГ ЗАПАДА

љаја испљунуо је: открио је Велико сано језеро.

Његова је заслуга и откриће територије на којој се налази данас савезна држава Јута. Брицер је тако почео да разуме не само природу већ и људе које је у њој сретао. Ускоро се спријатељио са разним племенима, са њима успешно ловио и трговао пошто су и они убијали даброве и трампили их за њима потребну робу.

Неочекивано, 1840. године даброве шубаре су изашле из моде и замењене свиленим циндирима. Цело шаролико друштво у дивљини америчког североистога се распало: неки су просто нестали, неки су се вратили у градове а врло их је мало остало у дивљини.

Међу онима који су остали био је Брицер: видео је да је то крај старог Запада али да за њега почиње нова ера. Предвидео је да ће почети да стижу насељеници који ће постепено претворити дивљину у цивилизацију. А када буду зашли у непроходне крајеве требало им неко место где би застали, одморили се, добили потребне савете, допунили своје резерве и одлучили којим правцем да крену даље.

Сакупивши сву своју уштеђевину Брицер је у једном углу југоисточног Вајоминга сазидао Форт Брицер нешто што је личило на полу-тврђаву са тринаест брвнара, трго-

вином, ковачницом и столарском радионицом, све опасно каменним зидом високим шест метара.

Ускоро је Форт Брицер постао чувен. За уморне људе то је била оаза безбедности, увек добро снабдевена свим потребама. А то је успео Брицер помоћу племена Шошона које је он много ценио. Крај ове оазе је дошао када су је Мормонци због једне свађе са Брицером и са америчком владом — спалили. Можда је једна од највећих његових заслуга што је небројено пута спречио непотребно проливање крви али је долазило у сукоб са Вашингтонским стратезима.

Приликом једног од својих светских путовања Ирац Џорџ Гор стигао је у Вајоминг у лов на визоне, гризлије и антилопе водећи са собом читав караван кола, коња и опреме у којима је био и комплет Шекспирових дела. Брицер је прво постао вођа а затим и интиман пријатељ Ираца, овај га је чак толико заволео да га је једва пуштао од себе.

Увече поред логорске ватре сатима му је читао Шекспира. Брицеру се енглески гесник толико допао да, пошто је Гор отишао, превалио је хиљаде километара до града да би купио једно Шекспирово издање за 150 долара, што је за оно време представљало читаво богатство. Пошто није у-

мео да чита најмио је једног дечака да му чита стихове великог писца. Како је имао одлично памћење он је ускоро наизуст знао читаве пасусе из „Краља Лира“ и „Магбета“ и сам их рецитовао док се пробијао кроз густу прашуму или јахао преко бескрајне прерије. На фразу коју је купио близу

Канзас Ситија повукао се 1866 када је напунио 64 године.

Запад се променио, свуда су нилале фарме, дивљине је нестало. То више није био онај Запад који је Џим Брицер гледао младим живим очима.

Те очи које су виделе толико зима како се спуштају на падине Стеновитих планина, које су толико пута на хоризонту прерије откриле индијанске ватре и сатима биле кадре да посматрају како даброви марширају раде на ивици пенушаваг потока, сада су те очи почеле да се из свега реалности повлаче у свет прошлости.

На томе Западу више није било места за њих и оне су се угасиле 1881. године.

КОЛИКО И ШТА ПИЈУ?

Просечан Швеђанин попије 30 литара газираних течности годишње док просечан Француз само 9,7 а Аустријанац 6,6 литара. Међутим природних газираних течности Француз и Финци попију по 20,7 литара сваке године док Швеђанин једва 0,95 и Шпанац 0,90 литара.

Највише пива не пију Немци јер просечан Немац за годину дана попије свега 88 литара пива, а рекорд држе Ирци са 133 литара. Најмање пива пију Финци — само 0,04 литра годишње.

Највише воћних сокова пију Американци. За њима долазе Швеђани са 2,7 и Шкотланђани са 2,35 литара воћних сокова годишње.

Највећи љубитељи млека на свету су Финци — сваки просечно попије годишње 271 литар млека, Холанђанин 149 и најзад Француз 72 литара.

Џим Брицер био је најбољи извиђач северних равница и Стеновитих планина у другој половини прошлог века. А у његово доба ти крајеви били су злокобна дивљина. Брицер је говорио једанаест индијанских језика и умео је по сломљеној граници или трагу мокасина да одреди које је племе прошло тим путем пре њих. Изгледало је као да зна и шта Индијанци мисле или спремају.

Има података који говоре да је Брицер први саветовао досељеницима да поређају у круг своја кола како би се лакше одбранили од индијанских напада. Преко 30 година борио се против неких индијанских племена док је са другима био увек у пријатељству.

Брицер је био први бели човек који је ступио на територију данас познату као Јелоустонски парк, и донео приче о „стакленој планини“ реци „на површини хладној а у дубини топлој“ и другој која се улива и у Атлантски и у Тихи океан. Те приче примане су са неверицом а понекад и са подсмехом, али Брицер се није љутио чак је сам волео да направи добру шалу, као што је она када је бежао испред седам Индијанаца из племена Црна Нога. Јурећи убио је шесторицу, а онда се без метка нашао на ивици једне високе стене док га је Индијанац сусретао.

— Шта се онда десило? — питали би сви око њега радознано.

— Па, ништа — одговорио је он мирно — убио ме је и скалирао.

У ствари, он је веома ценно Индијанце и њихову ратну тактику: добро је знао да су стреле, копља и томахавак исто толико смртоносно оружје у борби из близа као и ватрено оружје. А са Индијанцима ћете

се сусрести највероватније једино лицем у лице, јер:

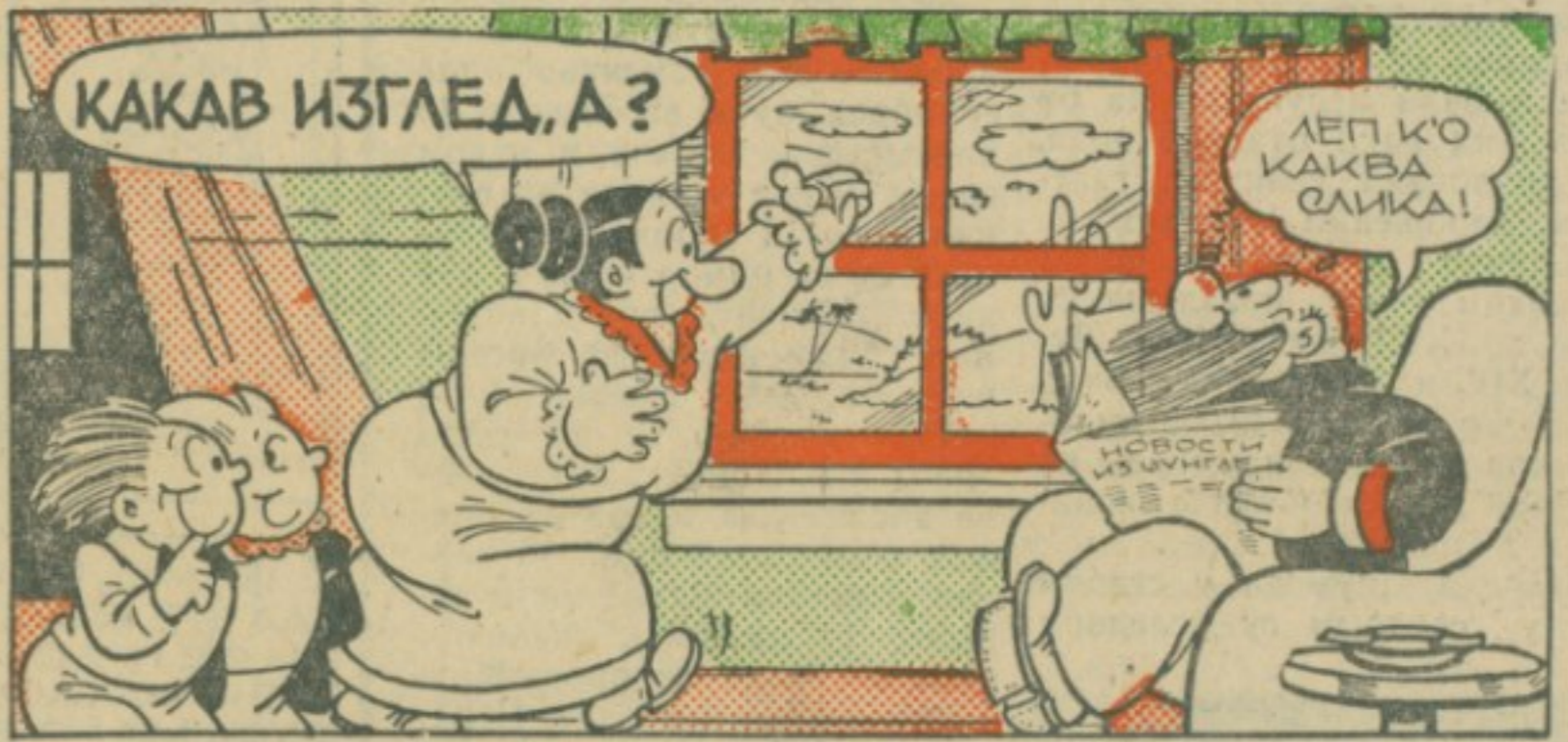
— Где не видите ни једног Индијанца тамо их има највише! — говорио је увек.

Међу његове пријатеље убрајале су се најчувеније личности америчког Запада. Понашање му је било сталожено, глас миран а поглед благ али тешко ономе ко икада помисли да су то знаци слабости.

Док је извиђао, Брицер готово никад није био са трупама. Само је командант с времена на време имао прилике да га види рано у зору или касно у ноћ. Обично је спавао одвојен од осталих и своју храну спремао сам.

Брицер се бринуо сам о себи од своје тринаесте године када је остао сироче. Изучио је ковачки занат и некако животиарио у Сент Луису тада граду на граници дивљине. У 18. години, 1822, чуо је да неки Хенри и неки Ашли траже 100 младих и смелих момака који би кренули уз Мисури и радили тамо неколико година. Био је млад, висок, чупаве мрке косе и сивих веселих очију и, разумљиво, радо су га примили.

У то доба ниједан помодни обучен човек у Европи није могао да замисли своју гардеробу без шубаре од дабровог крзна. Због тога се предузеше Хенри и Ашли пожурити да прво стигне у највећи базен даброва на свету око реке Мисури. Брицер је неко време радио исто што и остали, ловио даброве, али он није тежио само за материјалном добити. Овај нови дивљи крај допао му се и он је све мање времена посвећивао уносном лову а све више истраживању непознатих крајева. Тако је једног дана у чамцу који је сам направити стигао до једног великог језера. Пошто је био жељан пожурити је да се напије воде, али после првог гут-

ОРИГИНАЛНА ПРОПАГАНДА

Берлински земаљски одбор за здравствено просвећивање народа повео је пропаганду за чување зуба и њихову контролу и лечење код зубног лекара. Школској деци раздељени су леци са овом садржином:

„Ажула не само што има зубе него њој увек нови поново израсту. Веверица њима може да ломе орахе, дабар је у стању да њима обара дрвеће. Слона да у њима носи терет. Човек може њима да једе једино ако их уредно негује и чува и тада — што

је уосталом безразложно — не мора да се боји зубног лекара. Овај листић уједно је наградни купон“.

Свако дете које се са овим листићем јави приватном или школском зубном лекару ради прегледа и евентуалног лечења и овај му га овери својим печатом треба одмах да га пошаље земаљском одбору. Тада учествује у лутрији за коју су предвиђени згодици: фотографски апарати, часовници, карте за бесплатан боравак у летовалиштима. А премија су — здрави зуби.

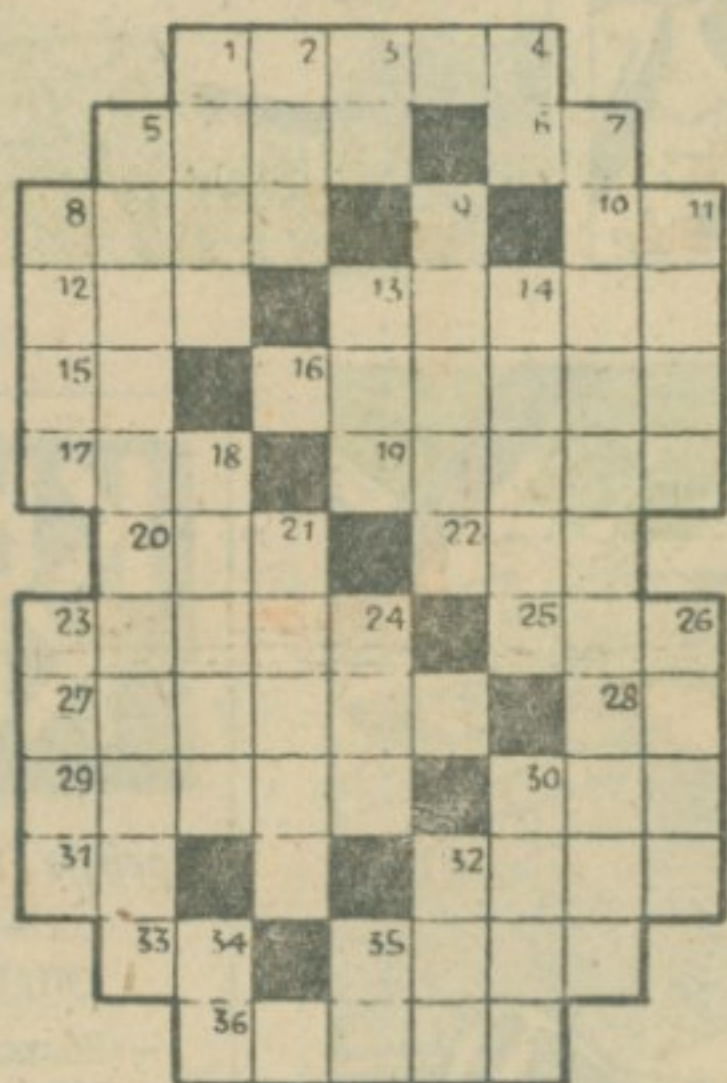
ЗА ЗАШТИТУ ФУДБАЛСКИХ СУДИЈА

Италијански фудбалски клуб Грапа први је у Италији прибегао једној оригиналној мери да заштити своје судије. На границама игралишта постављене су вреће са песком и табле на којима пише: „Судија. — Ако сте незадовољни судијом искалите

свој бес на овој врећи с песком. Уштедете тиме многе непријатности и сегаби и нама“. Ову прилику гледаоци издашно користе: једна врећа је убрзо била „добро удешена“ и зато морала да буде промењена.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Водоравно: 1) роман од Х. Сјенкијевича; 5) француски физичар из 19. века; 6) јединица за мерење електричног опора; 8) тесара; 10) иницијали наше позоришне и филмске глумице; 12) предлог; 13) скица; 15) јапанска мера за дужину; 16) део кућног намештаја; 17) стара мера за дужину; 19) извор; 20) река у Немачкој; 22) папагај; 23) град у Војни; 25) лик из Голдсвортијевог романа „Тамни цвет“; 27) град у Француској; 28) иницијали нашег познатог публицисте; 29) рударски радник; 30) производ чучла; 31) узник; 32) полуострво на северу Европе; 33) прака; 35) алкохолно пиће; 36) народни гудачки инструмент.

Усправно: 1) град на Јадрану; 2) река у СССР; 3) показна заменица; 4) река у Италији; 5) црте лица; 7) италијански сликар (16. в.); 8) наши шаховски велемајстор; 9) гватемалски књижевник („Тропски предео“); 11) главни град Еквадора; 13) течност која струји кроз крвне судове; 14) званична потврда преписа; 18) град у Истри; 21) норвешки књижевник („Велика

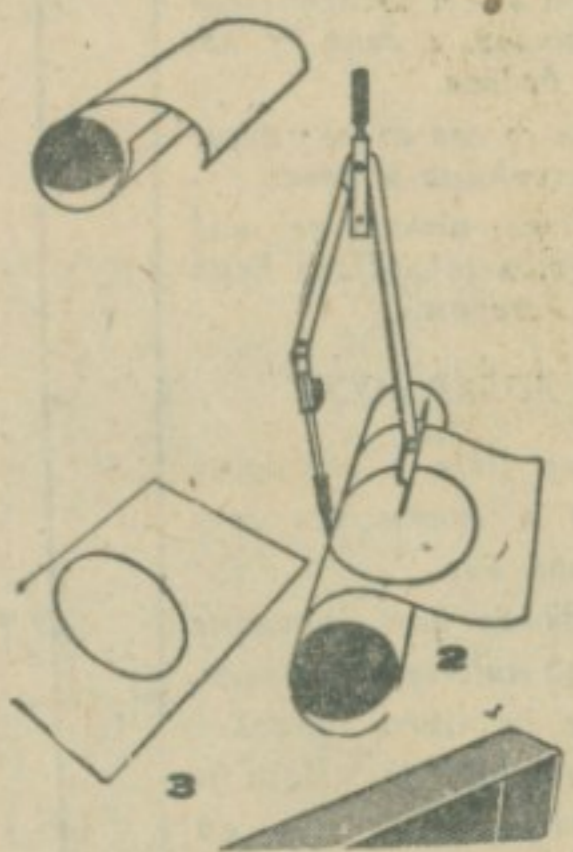
глад“); 23) шаховска фигура; 24) свежа; 26) река у Вугарској; 30) француски сликар (Клод); 32) град у Немачкој; 34) иницијали нашег шаховског велемајстора; 35) два сугласника.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) кер; 4) пер; 7) Порт Артур; 10) оро; 11) амо; 12) па; 13) ови; 15) Ин; 16) Анам; 18) боја; 20) Аре; 21) Ана; 22) агора; 25) ада; 27) ари; 29) три; 31) петролеум; 34) ем; 35) ено; 36) да; 37) Лена; 39) слога; 41) Ана; 42) оно.

Усправно: 1) Корана; 2) Еро; 3) рт; 4) пр; 5) ета; 6) Румија; 7) Попа; 8) Аон; 9) Рона; 13) Омега; 14) Ибара; 17) ара; 19) ока; 23) Одеон; 24) Времен; 25) Прудон; 29) И(во) Т(ијардовић); 29) те; 30) имаго; 32) Реа; 33) лос; 28) на; 40) Ло.

НАПРАВИ САМ

ОД КРУГА ОВАЛ

Ако приликом цртања треба да направите правилан овал, разучен круг, то ћете лако постићи обичним шестаром. Преко неког ваљка (може да буде чаша ако су јој исте ширине дно и врх, или нешто слично) омотајте лист хартије. Забодите врх шестара у центар и опишите сасвим обичан круг — али како је површи на по којој сте га описали овал, нећете добити круг него овал.

СА МАЛО ТРУДА

Понека врата кад се нагло широм отворе луле у орман, прозор или коју другу ствар и изазивају докљачу а у сваком случају неки квар и штету. У ствари треба само један мали подупирач па да се то више не догађа. Сасвим је лако да га сами направите и поставите. Од ширег запушача као за балон исеците један круг дебело око 2 см, у средину забодите завртањ и њиме запушач причврстите за под. То је све а избези ћете многе незгоде и узнемирења.

ИГРА РЕЧИМА И МАРАМОМ

Опкладите се са друговима да ћете завезати пионирску мараму у чвор а да је не вузете. Ви већ видите на слици како ћете то извести. У ствари везање су вам руке и када њих одвежете — везали сте чвор.

ИМАТЕ ЛИ СТАРОГ ГВОЖЂА?

У Белфасту се демонирају застарели канделабри који су осветљавали улице и замењују се електричним осветљењем. Градска управа, међутим, већ сада има тешкоћа да задовољи све оне који траже те одбачене канделабре. Људи из разних крајева поручују их да би њима украсили своје виле.

Један Американец из Текса са жели да набави 200 до 300 комада, али градска управа није сигурна да ће му изаћи у сусрет. Канделабри веома декоративно осветљавају вртове и колске прилазе вилама — наравно када се још преправе за електрично осветљење.

Женска подморница

Данас, кад свако жели да стигне и разгледа дно мора, једна Немцица је конструисала за себе и жене које као и она хоће да уживају испод морске површине, једну „подморницу“, Делфин Е-24, која може да се спусти на неколико метара дубине. Подморница, додуше, личи на пеглу али ипак није то!

Није случајност

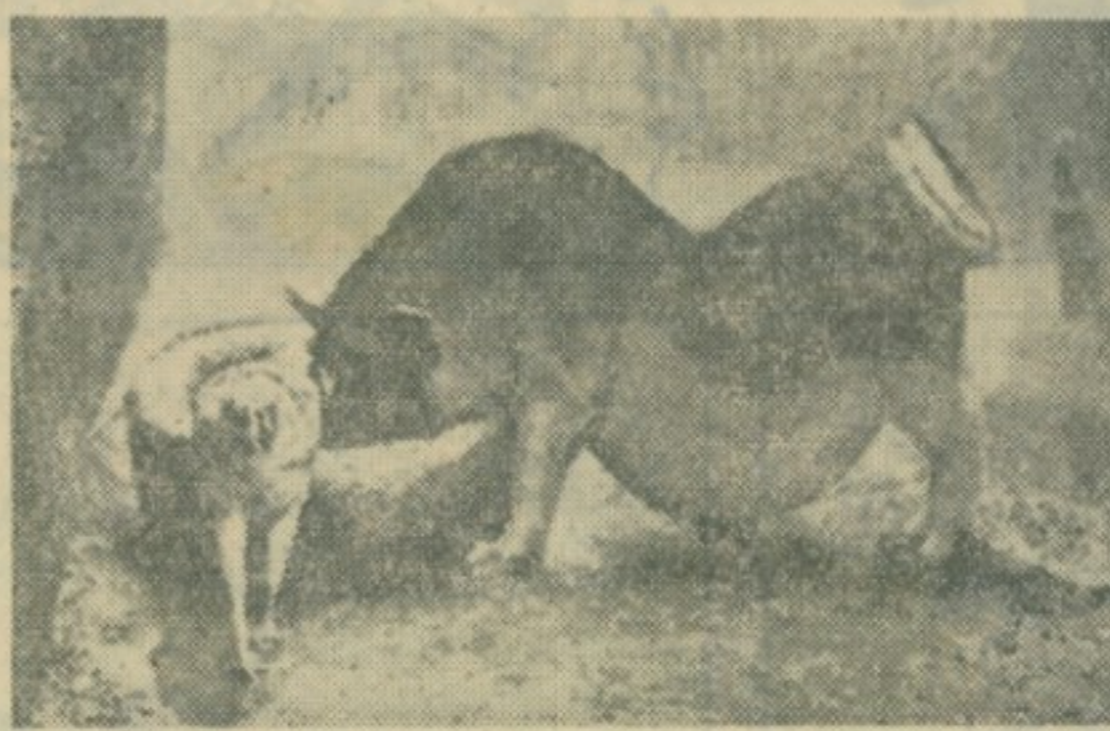
Иза онога што се обично назива случајем не крије се ништа тајанствено јер је све условљено разним околностима. Савремени рачуни засновани на закону вероватноће и проверени у пракси.

Данас се зна да ће се вероватно на 5 мушкараца односно на шест жена родити један, управо једна, с плавим очима. Плава коса је још ређа и с њом се рађа сваки седми мушкарац и свака девета жена. Далтониста има много више него што се мисли: од 24 мушкараца један не разликује боје док је код жена ова мана десет пута ређа.

Свако седамнаесто мушко новорођенче и свако двадесет седмо женско је левак, а вероватноћа да доживе 90 година стоји у размери: код мушкараца 1:65 и код жена 1:43.

Необичан изглед

Свиња овако необичног изгледа може се наћи само на индонезанском острву Бали. Одатле се свиње извозе веома много на Јаву и у малајске државе.

ЦИХНАЗАР

Ква-Ква!

Уређује Паја Патак

ОПАСАН ПАС

— Знате, — каже Пата пријатељици — наш пас не ма "педигре, он чак и није леп, али у нашу кућу нико не може да уђе непримећен.

— Зар толико лаје?
— А, не — он чак не зна ни да лаје, али чим примети неког непознатог он се сакрије испод кревета и ми одмах знамо због чега.

ШТО ДА НЕ ИСКОРИСТИ

Враћају се Пата, Паја и њихова три сестрића из вароши. Уз пут наиђе такси и како су били већ уморни, Паја упита шофера колико ће им узети до куће.

— За вас и госпоњу триста динара, а децу ћу повести бадава.

Паја се сав озарен окрете сестрићима и рече:

— Децо, нећите се кад је чабе, а ја и Пата ћемо доћи метroom.

ДОБАР МУЖ

Ушао Паја у цвећарску радњу и тражи три саксије цикламе.

— Зашто баш цикламе кад сад није време за њих, хоћете ли нешто друго?

Немогућно је, Пата је отишла на одмор и ја сам јој чврсто обећао да ћу се бринути о њеним цикламама; она се сутра враћа, а цикламе су узвунеле.